

Školní vzdělávací program

**Základní umělecká škola
Planá
Dukelských hrdinů 85**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1 Počet oborů.....	4
2.2 Historie školy a současnost:.....	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5 Vybavení školy a její podmínky.....	5
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	6
3.1 Zaměření školy.....	6
3.2 Vize školy.....	6
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	7
Vzdělávací obsah uměleckých oborů.....	9
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	10
5.1 Přípravné studium hudebního oboru.....	10
5.2 Studijní zaměření – Hra na klavír.....	13
5.3 Studijní zaměření – Hra na elektrické klávesové nástroje.....	18
5.4 Studijní zaměření – Hra na akordeon.....	23
5.5 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu.....	27
5.6 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu.....	32
5.7 Studijní zaměření – Hra na klarinet.....	37
5.8 Studijní zaměření – Hra na saxofon.....	42
5.9 Studijní zaměření – Hra na trubku.....	47
5.10 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje.....	51
5.11 Studijní zaměření – Sólový zpěv.....	55
5.12 Studijní zaměření – Hra na kytaru.....	62
5.13 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru.....	66
5.14 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra.....	69
5.15 Vyučovací předmět Hudební nauka.....	74
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	77
6.1 Přípravné studium.....	77
6.2 Studijní zaměření – Výtvarná tvorba.....	78
6.3 Studijní zaměření – Keramická tvorba.....	84
7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU.....	90
7.1 Přípravné studium.....	90
7.2 Studijní zaměření – Taneční tvorba.....	91
8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU.....	98
8.1 Přípravné studium.....	98
8.2 Studijní zaměření – Literárně-dramatická tvorba.....	99
9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	112
10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	113
11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	114
11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků.....	114
11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy.....	116

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP :

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Plané, Dukelských hrdinů 85

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola, Planá, Dukelských hrdinů 85

Adresa školy: Dukelských hrdinů 85, 348 15 Planá

IČO : 68 78 07 02

Ředitel školy: Miroslav Koranda

Telefon: 374 792 480, 374 798 478

E mail: zusplana@quick.cz

Web: www.zusplana.cz

Zřizovatel:

Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00Plzeň

Platnost dokumentu od:

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Plané, Dukelských hrdinů 85 je platný od 3. 9. 2012

Podpis ředitele školy:

Razítko:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů

Vyučované obory: hudební
výtvarný
taneční
literárně-dramatický

Kapacita školy: 300 žáků

Místa poskytovaného vzdělání:

1. Dukelských hrdinů 85, 348 15 Planá
2. Svojsín 35, 349 01 Svojsín
3. Pohraniční stráž 193, 348 13 Chodová Planá
4. Náměstí 1. máje 5, 349 58 Černošín
5. Záchlumí 32, 349 01 Stříbro

2. 2 Historie školy a současnost:

Samostatná hudební škola v Plané vznikla v roce 1954. Dříve byla pobočkou školy v Mariánských Lázních a vyučovaly se zde pouze 3 obory – klavír, housle a akordeon. Postupně se počet žáků zvyšoval, rozšiřoval se i počet vyučovaných oborů – dechové nástroje dřevěné, žesťové a violoncello. V roce 1968 vznikl výtvarný obor, později taneční a nejnovějším oborem je obor literárně-dramatický.

Ve všech oborech jsou kvalifikovaní pedagogové, o čemž svědčí vynikající výsledky a velký zájem o studium. V současné době navštěvuje výuku kolem 300 žáků.

2. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilní, plně kvalifikovaný, dynamický, který je schopen pracovat v týmu. Někteří z pedagogů jsou současně výkonnými umělci. O vysoké kvalitě pedagogického sboru svědčí nejen výborné umístění žáků v soutěžích, ale i řada přijatých žáků na střední, vyšší odborné i vysoké školy s uměleckým zaměřením. Vedení školy podporuje zájem pedagogů o další vzdělávání. Většina vyučujících se prezentuje také jako aktivní umělci.

2. 4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje pravidelně s ostatními ZUŠ v regionu. ZUŠ Planá se pravidelně zúčastňuje partnerských aktivit města Planá a Tirschenreuthu v SRN.

2. 5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v budově, která je majetkem Města Planá. Výuka probíhá současně ve 4 odloučených pracovištích v ZŠ v Chodové Plané, v ZŠ Černošín, v ZŠ Svojsín a v ZŠ Záchlumí.

Materiálně je škola celkem dobře vybavena, učebny jsou postupně modernizovány a vybavovány novým nábytkem. Snažíme se vytvořit žákům příjemné, estetické prostředí, které současně odpovídá platným hygienickým normám. Škola disponuje hudebními nástroji, které lze zájemcům o studium zapůjčit.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- škola se snaží poskytovat žákům co nejširší a vyváženou nabídku ve všech oborech s důrazem na důslednost a systematicčnost
- prioritou je předání vědomostí a dovedností formou zábavy, s radostí, ale i s důrazem na odpovědnost a respektování pravidel
- podporujeme individuální i kolektivní formy vzdělávání
- usilujeme o vytvoření inspirativního a umělecky podnětného prostředí

3.2 Vize školy

- zachovat i v budoucnu nabídku výuky ve všech čtyřech oborech
- respektovat osobnost žáka, rozvíjet jeho zdravé sebevědomí
- vytvářet atmosféru důvěry a respektu mezi učiteli a žáky
- zavádět výuku studijních zaměření s využitím moderních technických prostředků
- klást důraz na kolektivní a souborovou hru
- klást důraz na mezioborovou spolupráci v rámci celoškolských projektů
- věnovat speciální péči talentovaným žákům
- klást důraz na prezentaci školy na veřejnosti

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- vedeme žáka k získávání potřebných vědomostí a dovedností vlastním příkladem
- hodnotíme výkon žáka, zdůrazňujeme klady a analyzujeme zápory jeho výkonu
- učíme žáka chápat probíranou látku v souvislostech
- využíváme názorných ukázek (např. audiovizuální záznam)
- vedeme žáka k sebehodnocení, umožňujeme mu srovnávání s výkony jiných žáků
- využíváme možnosti dávat učivo do souvislosti s dalšími uměleckými obory
- soustavně se vzděláváme ve svém oboru tak, abychom mohli žákovi zprostředkovat kontakt se současnými trendy a novými poznatky
- informujeme žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí a doporučujeme jejich návštěvu
- komunikujeme a spolupracujeme s rodiči tak, aby chápali důležitost a význam domácí přípravy žáka
- nabízíme rodičům možnost zúčastnit se výuky jejich dítěte
- vedeme žáka k týmové spolupráci a zodpovědnosti za společné umělecké dílo (např. komorní hra, mezioborové projekty atd.)
- vytváříme žákům prostředí pro jejich seberealizaci (organizací veřejných vystoupení, výstav atd.)
- předáváme žákům vědomosti a dovednosti tak, aby si dokázali utvořit vlastní názor na umělecké dílo (analýzou díla, použitím metodiky jednotlivých oborů atd.)
- všechny metody a formy práce přizpůsobujeme věku a mentálnímu vývoji žáka

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vyučující je žákovi oporou a vytváří pocit jistoty a důvěry
- společně s žákem stanovuje dílčí cíle ve výuce a vede žáka k uvědomění si svých pokroků
- hodnotíme výkon žáka, zdůrazňujeme klady a analyzujeme zápory jeho výkonu

Strategie pro kompetenci kulturní

- pestrým výběrem studijního materiálu rozšiřujeme a kultivujeme žákův kulturní rozvoj
- co nejvíce zapojujeme žáky do všech veřejných i interních akcí školy

- pravidelnou komunikací s rodiči a ukázkami výsledků práce podporujeme zájem dalších žáků o výuku
- vedeme s žáky dialogy o hodnotách uměleckých děl

Vzdělávací obsah uměleckých oborů

Základní umělecká škola v Plané poskytuje základy vzdělání v oboru

- hudebním
- výtvarném
- tanečním
- literárně-dramatickém

Každý obor je v dokumentu uveden:

- charakteristikou uměleckého oboru
- vzdělávacím obsahem uměleckého oboru
- rámcovým učebním plánem,

který stanovuje závaznou minimální hodinovou dotaci pro daný umělecký obor.

Výuka probíhá ve formě individuální nebo kolektivní výuky. Předměty a jejich forma výuky jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Studium je rozděleno do dvou stupňů. I. stupeň v délce 7 let a II. stupeň v délce 4 let. Oba stupně obsahují přípravné studium.

Studium pro dospělé je čtyřleté, je určeno žákům od 18 let a nemá přípravné studium.

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- do přípravného studia I. stupně jsou zařazováni žáci od 5 let na základě prokázaných předpokladů ke vzdělání v daném oboru
- do I. stupně studia jsou zařazováni žáci od 7 let
- do II. stupně studia jsou zařazováni žáci od 14 let
- do studia pro dospělé jsou zařazováni žáci od 18 let

Přihlásí-li se ke studiu žák starší, než je spodní limit uvedený v předchozích bodech, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě přijímací zkoušky.

Přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky

Žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku v pololetí na základě komisionální zkoušky.

Oba stupně základního studia jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či interního absolventského koncertu, dramatického nebo tanečního výstupu, účasti na výstavě, závěrečné hodnotící práce nebo komisionální zkoušky a žákovi je vydáno závěrečné vysvědčení.

Studium pro dospělé má v hudebním oboru převážně individuální formu a jeho vzdělávací obsah vypracuje vyučující vždy na jeden školní rok. Tento plán je zanesen v třídní knize. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

V kolektivních oborech je studium pro dospělé realizováno podle učebního plánu a učebních osnov platných pro skupinu studentů II. stupně základního studia, do které je dospělý zařazen. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně dvou vyučovacích hodin týdně.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i k osobnímu uměleckému sdělení. Děje se tak prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojení si základních teoretických znalostí.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je v ŠVP specifikován v jednotlivých vzdělávacích zaměřeních

Hra na klávesové nástroje
Hra na dechové nástroje
Hra na strunné nástroje
Hra na bicí nástroje
Sólový zpěv
Hra na akordeon

Na základě těchto vzdělávacích zaměření jsou v ŠVP vytvořeny studijní zaměření rozpracované do **ročníkových výstupů**.

5. 1 Přípravné studium hudebního oboru

V přípravném studiu jsou hravou formou rozvíjeny základní hudební schopnosti, dovednosti a návyky žáků. Pomocí jednoduchých her a činností ať již pěveckých, instrumentálních, pohybových či poslechových se vytváří jejich budoucí zájem o hudbu a studium v základní umělecké škole obecně. Při výuce je využito moderních výukových metod a pomůcek.

Hlavním cílem přípravného studia je vzbudit v dětech zájem, zvědavost, rozvíjet sluch i intonaci a rozšířit okruh svých dovedností a návyků.

Přípravné studium – Varianta A

Vyučuje se před I. stupněm základního studia ve vyučovacích předmětech *Přípravná hra na nástroj* a *Přípravná hudební nauka*. **Studium trvá dva roky a je určeno pro žáky od 5 let.**

Učební plán

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hra na nástroj*	0,5 - 1	0,5 - 1
Přípravná hudební nauka	1	1
Celkem	1,5 - 2	1,5 - 2

*Vyučuje se individuální hře na nástroj v délce 0,5 – 1 hodina týdně nebo ve skupině 2 žáků 1 vyučovací hodina týdně.

Přípravné studium – Varianta B

Vyučuje se před I. stupněm základního studia ve vyučovacích předmětech *Přípravná hra na nástroj* a *Přípravná hudební nauka*. **Jednoleté přípravné studium je určeno pro žáky od 6 let.**

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hra na nástroj*	0,5 - 1	0,5 - 1
Přípravná hudební nauka	1	1
Celkem	1,5 - 2	1,5 - 2

*Vyučuje se individuální hře na nástroj 0,5 – 1 vyučovací hodina týdně nebo ve skupině 2 žáků 1 vyučovací hodina.

Do přípravného studia je žák zařazen na základě zjištěných předpokladů. Posuzují se hudební schopnosti, intonace lidové písně, rytmus a zájem žáka.

Přípravné studium – Varianta C

Jednoleté přípravné studium je určeno žákům, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. *Přípravná hra na nástroj II* trvá jeden rok a po ukončení pokračuje žák ve studiu II. stupně

Učební plán

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hra na nástroj II*	1	1

*Vzdělávací obsah předmětu *Přípravná hra na nástroj II* je řešen individuálně dle dispozic, schopností a potřeb žáka

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hudební nauka Varianta A:

Žák:

- ovládá a využívá nástroje Orffova instrumentáře
- pohybem vyjadřuje náladu a reaguje na rytmus znějící hudby
- rozezná základní hudební nástroje
- rozpozná chybu v předebraném úryvku známé lidové písně
- zazpívá krátkou lidovou píseň

Přípravná hudební nauka Varianta B:

Žák:

- rozezná noty a pomlky celé, půlové, čtvrté
- rozliší základní výrazové prostředky hudby (vesele, smutně, rychle, pomalu, slabě, silně, vysoko, hluboko)
- vyjmenuje vlastnosti tónu
- zná notovou osnovu a noty v rozsahu c1 – c2
- opakuje kratší rytmické modely
- zpívá na základě svých dispozic pokud možno intonačně čistě a rytmicky správně

Učební plány *Přípravné hry na nástroj* jsou řešeny v příslušných studijních zaměřeních.

5. 2 Studijní zaměření – Hra na klavír

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům dnešní doby. Uplatňuje se jako nástroj sólový či doprovodný a díky svému velkému tónovému rozsahu se dá využít ke studiu a nácvičku orchestrálních a sborových partitur. Vzhledem k těmto možnostem nástroje jsou na klavíristy kladeny vysoké nároky, co se týče hry z listu a pohotovosti čtení notového zápisu z více notových osnov současně. Cílem studia hry na klavír je tedy zvládnutí interpretace klavírního notového záznamu skladeb různých období a stylů, hra klavírních doprovodů, improvizace alespoň jednoduchých hudebních forem popř. doprovodů a schopnost souhry s jinými hudebníky (čtyřruční hra, doprovod sólisty či hra v souboru).

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- vytleská jednoduchý rytmus slova či písně
- rozpozná těžkou a lehkou dobu a dvou- a třídobý takt
- udrží dané tempo písně, rozliší rytmus a metrum
- zahraje jedním prstem jednoduché melodie písní (podle sluchu)
- používá klavírní úhozy – portamento, staccato
- použije základní dynamické prvky /piano, forte/
- sluchově rozpozná melodii stoupající či klesající.

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- ovládá základní prvky techniky klavírní hry
- používá při interpretaci základní výrazové prostředky
- interpretuje skladby různých období
- uplatní při hře vlastní hudební představivost a pojetí

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra*				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

*čtyřruční hra, komorní hra nebo hra v souboru

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů *Komorní a souborová hra* a *Hudební nauka* je uveden v samostatné kapitole.

Učební osnovy vyučovacého předmětu

Hra na klavír

1. ročník

Žák:

- správně sedí u klavíru (držení těla, uvolněné paže, chodidla na zemi)
- používá správným způsobem hrací aparát (paže, prsty, zápěstí)
- zvládne základy prstové techniky (hra jednotlivými prsty) s použitím základních klavírních úhozů (portamento, legato, staccato)
- interpretuje jednoduchý notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu alespoň tří oktáv (střídavě levou a pravou rukou, popř. oběma rukama současně)
- uplatní při interpretaci znalost základních rytmických hodnot not a pomlk (celá, půlová, čtvrtá, osminová)
- zná základní dynamická označení a začíná je používat při interpretaci
- hraje vybrané skladby z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládne další technické prvky klavírní hry (hra dvojhmatů, akordů - i v legatu)
- orientuje se v notovém zápise (v houslovém i basovém klíči v celém rozsahu klaviatury) a zvládne souhru obou rukou
- interpretuje jednoduchý notový zápis v obou klíčích s melodickou i rytmickou přesností
- uplatní znalost dalších rytmických hodnot not a pomlk (šestnáctinové, trioly)
- použije při interpretaci základní dynamická odstínění
- je schopen zahrát několik skladeb z paměti

3. ročník

Žák:

- použije další technické a výrazové prvky klavírní hry (různé druhy úhozů, hra dvou nezávislých hlasů jednou rukou, prstová pohotovost apod.)
- uplatní při interpretaci znalost základních tempových a dynamických označení
- zvládne a uplatní nezávislost rukou (jak po stránce dynamické, tak z hlediska artikulace)
- aplikuje správně složitější rytmické útvary (trioly, synkopy, tečkovaný rytmus)
- je seznámen se základy hudební formy (s pojmy: věta, perioda, dvojperioda)
- uplatní při interpretaci skladeb různého charakteru vlastní hudební představivost a cítění
- používá pravý pedál (přímý, popř. i nepřímý)
- hraje vybrané skladby z paměti

4. ročník

Žák:

- zvládne základní technické prvky polyfonní hry (samostatné vedení dvou hlasů)
- osvojí si základní výrazové prostředky klavírní hry (dynamika, artikulace)
- zná a použije základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- nastuduje jednoduchou skladbu s přesností melodickou a rytmickou a správným dodržáním daných prstokladů
- orientuje se v jednoduché hudební formě (malá dvoudílná a třídílná forma) a používá při interpretaci cit pro vedení frází
- používá pedál (přímý i nepřímý)
- hraje vybrané skladby z paměti

5. ročník

Žák:

- osvojí si další technické a výrazové prostředky klavírní hry (prstová pohotovost, hra vícehlasu jednou rukou, nezávislost rukou – dynamická i artikulační, hra s výraznějším dynamickým odstíněním, agogika apod.) a uplatní je při interpretaci
- pozná a aplikuje složitější melodické ozdoby (trylek, obal)
- hraje s větší rytmickou přesností a aplikuje složitější rytmické útvary (nepravidelné takty, hra 2:3, noty dvaatřicetinové)
- rozšíří znalost dalších hudebních forem (velká dvoudílná a vícedílná, variace) a základů harmonie a uplatní ji při studiu skladeb
- hraje skladby různých stylových období
- zahraje delší skladbu z paměti

6. ročník

Žák:

- uplatní náročnější prvky techniky klavírní hry (velké rozklady akordů, větší skoky, rozsahy, větší zběhlost prstů, polyfonní hra s plastickým vedením jednotlivých hlasů apod.)
- interpretuje skladby s použitím všech dosud osvojených výrazových prostředků klavírní hry (dynamika, rytmická přesnost, agogika apod.)
- rozšíří a uplatní při studiu skladeb znalost dalších hudebních forem (sonátová forma, rondo) a pravidel nauky o harmonii
- interpretuje skladby různých období a slohů s hlubším pochopením jejich obsahu
- samostatně pedalizuje a použije i levý pedál
- hraje vybrané (i náročnější) skladby z paměti

7. ročník

Žák:

- uplatní všechny dosud získané technické a výrazové prostředky klavírní hry při interpretaci skladeb různých období, slohů a žánrů
- má přehled o základních formách, slozích a žánrech klavírní literatury
- nastuduje náročnější klavírní skladbu z paměti a provede ji při veřejném vystoupení

Základní studium II. stupně

Učební plán

	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní (čtyřruční) hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na klavír

I. ročník

Žák:

- rozvine a zdokonalí umění klavírní hry po stránce technické i výrazové (technika polyfonní hry dvou- až tříhlasých skladeb s plastickým vedením jednotlivých hlasů, správné frázování, artikulace, rytmická přesnost atd.)
- uplatní při interpretaci vlastní hudební představivost a pojetí dané skladby
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu (s přesným vypracováním prstokladů, artikulace, pedalizace apod.)
- hraje vybrané skladby z paměti (dle individuálních schopností)

II. ročník

Žák:

- propojí při interpretaci veškeré dosud získané dovednosti klavírní hry
- rozvine techniku polyfonní hry interpretací vícehlasých polyfonních skladeb
- rozšíří přehled v oblasti klavírní literatury různých období (vlastním výběrem skladeb, poslechem nahrávek různých interpretů, návštěvou koncertů atd.)
- upevní a rozvíjí hru z paměti podrobným rozbořem a studiem daných skladeb s uplatněním znalostí základních hudebních forem a základů nauky o harmonii

III. ročník

Žák:

- zdokonalí umění klavírní hry po stránce technické i výrazové (náročnější polyfonní hra, uplatnění různých druhů melodických ozdob, interpretace složitějších rytmických útvarů, práce s artikulací a agogikou, použití hracího aparátu správným způsobem k vyjádření charakteru a vlastního pojetí skladby)
- obohatí svůj repertoár o skladby dalších autorů, slohů a žánrů
- interpretuje skladby s větším pochopením jejich obsahu a se základními znalostmi zásad stylové interpretace
- interpretuje několik skladeb (i rozsáhlejších) z paměti

IV. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých slohových období a žánrů s přesvědčivou výrazovostí a technickou přesností
- tvoří si vlastní názory na způsob interpretace daných skladeb (s využitím všech dosud získaných znalostí o formách, harmonii, stylové interpretaci apod.)
- samostatně pracuje při nácviu skladeb a využije zvukové možnosti nástroje i akustiku prostoru, ve kterém tyto skladby interpretuje
- s pomocí učitele sestaví svůj absolventský program a provede ho na veřejnosti

5. 3 Studijní zaměření – Hra na elektrické klávesové nástroje

Elektrické klávesové nástroje se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňují se jako nástroje sólové a pro jejich zvukové a technické možnosti se uplatňují i jako nástroje doprovodné nebo jako součást hudebních souborů a orchestrů.

S elektrickými klávesovými nástroji se setkáváme v tvorbě soudobých hudebních skladatelů, nejčastěji jsou spojovány s populární hudbou.

Při výuce hry na EKN si žáci osvojují základy klavírní hry. Musí však zvládnout nástroj po stránce elektrotechnické. Žáci si postupně osvojují principy notového zápisu, ale i teorii akordových značek a hru podle nich. Toto propojení žáku umožňuje interpretovat skladby z různých období a různých hudebních stylů.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- správně sedí u nástroje
- ovládá základní úhozové a prstové techniky
- orientuje se na klaviatuře v celém rozsahu oktávy
- zvládá postavení rukou
- orientuje se na nástroji, určí všechny klávesy
- zahraje písničky v pětiprsté poloze pravou rukou s jednoduchým doprovodem TSD v ruce levé
- zahraje jednoduché písničky podle sluchu, skladbičky z not i z paměti

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- zvládá správné sezení, postavení rukou
- orientuje se na nástroji, určí všechny klávesy
- zahraje písničky v pětiprsté poloze pravou rukou s jednoduchým doprovodem TSD v ruce levé
- zahraje jednoduché písničky podle sluchu, skladbičky z not i z paměti

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na EKN

1. ročník

Žák:

- ovládá základní zásady sezení u nástroje, uvolněné postavení ruky.
- ovládá základní technické dovednosti hry zvlášť a souhru pravé a levé ruky.
- zná základní obsluhu nástroje. Žák zná názvy a použití základních funkcí nástroje.
- rozlišuje hru legato, tenuto, staccato.
- používá jednoduchý rytmický doprovod
- ovládá souhru s učitelem
- při hře jednou rukou používá jednoduchý automatický doprovod
- hraje písňě podle sluchu
- zná pojem akordová značka.
- umí vytvořit durový akord podle značky

2. ročník

Žák:

- zná a hraje stupnice dur (2#, 2b), kvintakordy a obraty ke hraným stupnicím
- zná pojem kadence. Žák používá další akordy při doprovodu, používá správný prstoklad při hře akordů.
- používá automatický doprovod při hře písni s jednoduchým doprovodem
- používá automatický doprovod při hře písni s jednoduchým doprovodem
- hraje z listu písni v pětiprstové poloze s jednoduchým doprovodem
- používá a střídá akordy dur od hraných stupnic

3. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti. Žák používá rychlejší tempa
- chápe a používá základní ovládací komponenty nástroje

- zná a hraje stupnice moll (2#, 2b). Získané dovednosti využívá v rychlejším tempu
- je schopen doprovodit zpěv jednoduché písně.
- ovládá souhru s učitelem.
- je schopen samostatně vybrat a přiřadit ke skladbám zvuk a doprovod, rozeznává charakteristické rysy stylů.
- samostatně vybírá správný zvuk nástroje.
- samostatně vybírá automatický doprovod.
- s pomocí učitele určuje hudební žánry a vhodné rejstříky.
- ovládá více tipů automatických doprovodů a používá je.
- hraje z listu s jednoduchým doprovodem.
- s pomocí učitele improvizuje jednoduchý doprovod.
- je schopen používat akordové značky akordů dur a moll od hraných stupnic

4. ročník

Žák:

- s pomocí učitele používá další ovládací komponenty nástroje
- zná a hraje stupnice dur a moll do 4#, 4b protipohybem.
- zná a hraje akordy dur a moll a jejich obraty ke hraným stupnicím.
- umí používat jednoduché melodické ozdoby.
- ovládá hru dvojhmatů.
- samostatně využívá základní harmonické funkce (T,S,D).

5. ročník

Žák:

- vytváří a hraje doprovod ke známým písňím a jednoduchým melodiím.
- uplatňuje získané technické dovednosti při doprovodu jiného nástroje, zpěvu nebo druhého nástroje
- s pomocí učitele umí zvolit doprovod, rejstřík a tempo vhodné pro jednoduchou skladbu.
- pracuje s náročnějšími rejstříky
- je schopen hrát plynule v rychlejším tempu.

6. ročník

Žák:

- s pomocí učitele umí zvolit doprovod, rejstřík a tempo vhodné pro jednoduchou skladbu.
- pracuje s náročnějšími rejstříky.
- je schopen hrát plynule v rychlejším tempu.
- samostatně využívá a vybírá všechny funkce nástroje.
- hraje stupnice dur a moll od 5 do 7 #,b
- zná a hraje akordy ke hraným stupnicím
- je schopen uplatnit se jako člen souboru různého zaměření

- je schopen samostatně nacvičit skladby různých žánrů a stylů.
- samostatně volí doprovody, rejstříky a tempa
- využívá stylových možností nástroje.

7. ročník

Žák:

- samostatně upravuje skladby a písně.
- rozlišuje hudební styly a žánry.
- samostatně uplatňuje všechny dovednosti během výuky hry na EKN
- samostatně pozná a podle akordových značek umí vytvořit jakýkoliv akord

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	I.	II.	III.	IV.
Hra na EKN	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na EKN

I. ročník

Žák:

- ovládá možnosti nástroje, rozvíjí brilantní techniku, hraje stupnice dur a moll + T5 a jeho obraty; malá harmonická kadence dur i moll
- při hře z listu pohotově čte notový zápis
- ovládá dynamickou hru s využitím vlastního hudebního citění
- rozeznává hudební fráze a poradí si s většinou problémů při nácvičení skladeb
- orientuje se ve většině hudebních žánrů a stylů a odliší je od sebe
- podílí se na výběru skladeb, svou představou určuje své hudební (žánrové, stylové) zařazení

II. ročník

Žák:

- ovládá dokonale možnosti svého nástroje, hraje stupnice s D7 a jeho obraty
- většinu přiměřeně obtížných skladeb zahraje z listu
- uplatňuje sebekriticky svůj pohled na vlastní provedení skladeb
- vhodným způsobem pomáhá s výběrem přednesových skladeb
- zvládá bez větších problémů hru v komorním a souborovém obsazení
- přednesové skladby hraje výhradně z paměti

III. ročník

Žák:

- používá brilantní prstovou techniku v kultivovaném projevu, hraje stupnice v protipohybu, terciích, sextách, oktávách, 4hlasý akord, velký rozklad, D7 a jeho obraty i rozloženě
- přiměřeně obtížné skladby nastuduje samostatně
- využívá svých znalostí ke stylovému provedení skladeb různých žánrů a období
- ohodnotí svou interpretaci skladeb
- dokonale se začlení do komorní a souborové hry
- je schopen kvalitního provedení všech nacvičených skladeb z paměti

IV. ročník

Žák:

- má odborné znalosti pro dokonalé ovládnutí nástroje, tvoření kultivovaného tónu a hudební interpretace
- ve skladbách samostatně řeší nácvič obtížných míst za použití svých znalostí a dovedností, odliší hru různých žánrů a stylů, hudby baroka klasicismu, 19. a 20. století, hudby moderní a jazzové
- ovládá nástrojové, výrazové a technické schopnosti nástroje
- je muzikální a má osobitý hudební projev
- zahraje pohotově při komorní nebo souborové hře
- je schopen uplatnit se amatérsky i profesionálně

5. 4 Studijní zaměření – Hra na akordeon

I když je akordeon nástroj historicky mladý, získal si již značnou oblibu. Je možné si na něj zahrát jak prosté lidové písně, tak i náročné varhaní skladby. Pozoruhodné jsou také koncerty s doprovodem orchestru. Originální skladby pro akordeon komponovali naši i zahraniční skladatelé od 60. let 20. století.

Na naší ZUŠ se snažím předávat dětem i dospělým nejen základy hry, ale i obdiv a úctu k tomuto nástroji.

Výuku se snažím žákům zpříjemnit a přiblížit vlastní úpravou skladeb různých druhů a žánrů.

Nadané žáky se snažím nasměrovat ke studiu na konzervatoři.

Závěrem heslo: „ Hudbě zdar a akordeonu obzvlášť!“

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- hraje dětská říkadla a jednoduché písně podle „písmenné notace“
- učí se správně sedět
- seznamuje se základy hry pravou i levou rukou
- čte noty c1 – c2
- používá pro doprovod basy C,G,F

Přípravná hra na nástroj II

Žák

- ovládá a zdokonaluje základní návyky a své technické schopnosti
- dbá na kvalitu tónu, nasazení, zakončení
- správně frázuje, aby porozuměl tomu, co hraje
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v notovém zápisu včetně všech příslušných značek
- uvědomuje si rytmické cítění
- rozšiřuje si hudební představivost a fantazii, je schopen zahrát podle sluchu jednoduchou melodii
- procvičuje hudební paměť
- uplatňuje se dle svých možností v souhře
- zajímá se o svůj nástroj i umělecké dění kolem sebe

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na akordeon

1. ročník

Žák:

- umí správně sedět a držet nástroj
- vede správně měch
- je zvyklý na správné postavení pravé a levé ruky
- čte dobře noty v houslovém klíči c1 – g2 a v basovém klíči G – g
- hraje jednoduché jednohlasé melodie v pravé ruce
- učí se příznávkový doprovod v basech v taktech 2-4dobých

2. ročník

Žák:

- umí podkládat prsty v pravé ruce
- hraje stupnice C,G,F v pravé ruce
- umí zahrát stupnici C dur v levé ruce
- hraje durové akordy i s obraty C,G,F
- je schopen zahrát legato, staccato a tenuto
- hraje z listu jednoduché melodie
- zvládá jednoduché dvojhmaty v pravé ruce

3. ročník

Žák:

- upevňuje správné frázování v pravé i v levé ruce
- je schopen při hře nezávislosti rukou
- hraje z paměti jednoduché písně a skladby
- je schopen zahrát durovou stupnici dohromady pravou i levou rukou
- hraje jednoduché skladby a písně v dur i v moll tóninách
- umí zahrát mollové, durové a septimové akordy v basech

4. ročník

Žák:

- hraje jednoduché písně z listu
- pohybuje se na svém nástroji rychleji a s větší jistotou
- je schopen menších skoků v pravé i v levé ruce
- dále rozvíjí nezávislost obou rukou
- zahraje a pochopí jednoduchou polyfonní skladbu

5. ročník

Žák:

- hraje písně různých žánrů a podle vlastních schopností je i zazpívá
- zapojuje se v komorní hře nebo v souboru
- hraje světové melodie v různých úpravách

6. ročník

Žák:

- používá větší skoky v pravé i v levé ruce
- zvládá rychlé pasážové běhy v pravé ruce
- používá složitější dvojhmaty v pravé ruce
- seznamuje se s různými akordy v pravé ruce

7. ročník

Žák:

- zvládá náročnější homofonní a polyfonní skladby
- ve hře z listu je na slušné úrovni
- je schopen využít barevných možností nástroje – registrace
- zjemňuje používání měchové techniky
- je schopen hrát z paměti i delší skladby
- zná celý rozsah melodické i basové části nástroje

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na akordeon

I. ročník

Žák:

- žák se více zapojuje do aktivit v komorní a souborové hře
- zdokonaluje již nabytou prstovou techniku pravé i levé ruky
- používá speciální měchové techniky – „below shake“ a vibrato
- studuje samostatně zadané skladby lehčího žánru

II. ročník

Žák:

- přináší do hodin oblíbené písně vyposlechnuté z médií a s pomocí učitele hledá příležitou interpretaci
- hraje základní melodické ozdoby vyskytující se v barokní i klasické literatuře
- hraje přednesové skladby z romantického období

III. ročník

Žák:

- se seznamuje se skladbami vážné hudby z 20. stol.
- dále prohlubuje svoji technickou zdatnost na speciálních etudách a vybraných skladbách
- samostatně studuje těžší skladby různých stylů a žánrů
- rozšiřuje svůj repertoár populárních písní, které hraje i zpívá z paměti

IV. ročník

Žák:

- aktivně vyhledává hudbu, kterou by chtěl hrát na svůj nástroj – používá jednoduchých i složitějších transkripcí
- hraje hudbu všech stylů a žánrů a to i z oblasti populární hudby
- je schopen zahrát na nástroj s velkou tónovou kultivovaností
- pracuje s měchem na vysoké úrovni
- interpretuje z paměti delší závažnější skladby
- zapojuje se plně do komorních a souborových aktivit

5. 5 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je snadno dostupný, finančně nenáročný, nepříliš hlučný, skladný hudební nástroj, na který je většina dětí schopná v relativně krátké době zahrát své první písničky. Možná proto je zobcová flétna tím nástrojem, po kterém dítě nebo jeho rodič při výběru sáhnou nejčastěji.

S hrou na zobcovou flétnu se mimoto setká také téměř každý žák dechového oddělení, než získá správné fyziologické předpoklady, "doroste", pro hru na jiný dechový nástroj (např. klarinet, příčnou flétnu, trubku...) Na ZUŠ se tedy zobcová flétna běžně využívá jako přípravný nástroj, ale především ji již dnes chápeme jako právoplatný hudební nástroj, který je již dnes možné studovat jako hlavní obor na i našich konzervatořích. Studium na ZUŠ je rozděleno do sedmiletého I. základního stupně a čtyřletého II. základního stupně. Během studia žák poznává technickou stránku hry na flétnu, to je držení nástroje, prstovou techniku, způsob dýchání a artikulaci. Poznává literaturu nástroje a využívá získané dovednosti ke správné interpretaci skladeb různých hudebních období. Zobcová flétna se využívá nejčastěji při interpretaci staré hudby, jako je renesance a baroko, ale také v hudbě moderní. Velmi vhodné je využití zobcové flétny v hudbě komorní.

Cílem výuky je především účinné rozvíjení tvořivých hudebních schopností žáka, ať už se v budoucnu rozhodne přejít na jiný nástroj nebo pokračovat ve hře na zobcovou flétnu.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- se seznamuje s nástrojem, pojmenuje jednotlivé části zobcové flétny a zvládá základní péči o nástroj
- osvojuje si základní prvky flétnové hry, postoj při hře, držení flétny,
- seznamuje se s dechovou technikou, základními artikulacemi, nasazení a ukončení tónu
- zábavnou formou se učí vytvářet různé zvuky, poslouchat je a rozlišovat jejich barvu a charakter
- získává představu o trvání tónů, seznamuje se základními rytmickými pravidly
- poznává základy notového zápisu

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- zná stručnou historii nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- vědomě používá dechovou oporu a dýchá po frázích
- má uvolněný postoj a držení nástroje
- používá základní dynamické prostředky
- má vyrovnaný tón v používaném rozsahu nástroje
- dbá na pravidelnou domácí přípravu

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák:

- při hře využívá vyvážený, přirozený postoj
- při držení nástroje využívá tři opěrné body (palec, malíček pravé ruky a spodní ret)
- dbá na uvolněné držení flétny, na přirozený tvar rukou a správnou polohu flétny v ústech
- používá spodní (brániční) dýchání
- učí se samostatně orientovat v notovém zápisu melodie a rytmu jednoduchých forem
- při hře střídá základní artikulační slabiky "tý a dý"
- pomocí zvukových cvičení se učí poslouchat a tvarovat tón zobcové flétny
- hraje legato

2. ročník

Žák:

- při hře dbá na postoj, držení nástroje, práci s dechem
- při hře nadále využívá základní artikulační modely, poznává hru staccato
- setkává se s hrou v druhé oktávě, učí se správnému odkrytí palcového otvoru
- hraje snadné renesanční, barokní, případně středověké skladby

- poznává jednoduché moderní techniky
- je schopný hrát v duu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- při hře vědomě využívá základní návyky, jako je správné držení nástroje, přirozený postoj, dechová technika
- hraje rovným tónem
- vnímá a je schopen vyjádřit náladu skladby
- je schopen hrát s doprovodem jiného nástroje či v komorním souboru
- umí zahrát z paměti skladbu přiměřené obtížnosti, dokáže zahrát melodii podle sluchu
- dokáže dokončit nebo rozvést melodii a drobně ji ozdobit
- při studiu skladby se podílí na výběru vhodných artikulačních modelů a umí je při hře správně použít
- chápe pojem hudební fráze
- u snadných skladeb dokáže sám určit rozdělení frází a vhodné umístění nádechu

4. ročník

Žák:

- začíná hrát na altovou zobcovou flétu (žáci, kteří pro malé rozpětí prstů nemohou hrát na altový nástroj, zůstávají u hry na sopránovou zobcovou flétu)
- prohlubuje si dechovou techniku, souhru prstů s jazykem
- ovládá a při hře správně používá základní artikulační modely v různých rytmických obměnách a tempech
- poznává a začíná používat jednoduché melodické ozdoby
- podle svých schopností se uplatňuje v komorní nebo souborové hře

5. ročník

Žák

- uplatňuje altový nástroj jako základ ve hře na zobcovou flétu
- zdokonaluje se v interpretaci přiměřeně obtížných skladeb různých stylových období, rozvíjí a prohlubuje své technické dovednosti
- hraje jednoduché melodické ozdoby, pokud je potřeba umí při nich použít alternativní hmaty
- plně se uplatňuje v komorní či souborové hře

6. ročník

Žák:

- uplatňuje celý rozsah nástroje
- učí se hře z listu
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zná a umí používat různé techniky hry v moderních skladbách

7. ročník

Žák:

- při hře využívá všechny doposud získané technické a výrazové dovednosti
- při hře využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- používá artikulaci a melodické ozdoby jako prostředek k interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen hry z listu obtížnějších partů
- ovládá s jistotou hru na sopránovou, altovou a podle individuálních# schopností i hru na tenorovou či basovou zobcovou flétnu

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na zobcovou flétnu

I. ročník

Žák:

- při hře uplatňuje všechny získané technické a výrazové prostředky, a to v celém rozsahu nástroje
- při nácviu skladby se učí samostatně řešit problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování
- má představu kvalitního tónu, pracuje s jeho barvou a charakterem
- učí se vytvářet si svůj názor na způsob interpretace skladeb různých stylových období

II. ročník

Žák:

- orientuje se v hlavních stylech literatury pro zobcovou flétnu (renesance, baroko, moderní literaturu 20. století)
- seznamuje se hlouběji s historií nástroje
- zvyšuje své technické a výrazové schopnosti

- zajímá se o výběr skladeb
- dovede interpretovat i těžší přednesová díla

III. ročník

Žák:

- je schopen vlastního hudebního vyjádření
- v případě potřeby používá při hře alternativní hmaty
- v moderních skladbách uplatňuje znalost moderních technik
- je schopen lehké improvizace

IV. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování skladby
- má vlastní názor na provedení skladby
- umí hrát pohotově z listu
- podle svého vkusu a hudebního cítění je schopen vlastního výběru skladby
- plně se zapojuje do komorní a souborové hry

5. 6 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna je dřevěný dechový nástroj asijského původu. V Evropě se začala objevovat ve 12. století. Velká obliba příčné flétny začala v renesanci a vrcholila v době J. S. Bacha, kdy se používala stále častěji, až z tehdejšího hudebního života vytlačila flétnu zobcovou.

Další revoluce ve vývoji flétny nastala v roce 1832, kdy flétnista mnichovské dvorní kapely Theobald Böhm opatřil tělo původně "holé" barokní příčné flétny soustavou klapek. Také otvor k tvoření tónu, který byl původně jen jednoduchým otvorem, je dnes opatřen pomocným náustkem, díky němuž se lépe tvoří flétnový tón a lze docílit vyšší tónové kvality.

Dnešní příčné flétny se vyrábějí takřka výhradně z kovu (běžné jsou stříbrné či zlaté flétny, existují i flétny platinové) a na rozdíl od svých předchůdkyň mají díky dalším úpravám čistou intonaci a jasný znělý tón. V poslední době převažuje při výběru nástroje trend francouzského

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, pojmenuje jednotlivé části příčné flétny a zvládne základní péči o nástroj
- seznamuje se se základními prvky flétnové hry
- při hře využívá správného držení těla (důrazem na uvolněný a přirozený postoj, správné držení páteře)
- při držení nástroje využívá tří hlavních opěrných bodů (palec a malíček pravé ruky, lehké opření o bradu, vyvážení a vhodného sklonu flétny, přirozeného tvaru a polohy rukou)
- učí se tvořit tón pomocí správného nátisku a vhodně vytvořené retní šterbiny
- pomocí základního nasazování tvoří a začátek a konec tónu
- seznamuje se ze základů notového zápisu a základními rytmickými pravidly, získává představu o trvání tónu
- vytváří si kladný vztah ke svému nástroji
- osvojuje si schopnost pravidelné domácí přípravy

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- správně sestavuje a skládá nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje,

- dbá na přirozený postoj při hře
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- dle svých schopností se orientuje v notovém zápisu
- ovládá základní dynamiku a výrazové prostředky
- zahraje jednoduchou lidovou či umělou píseň z paměti
- hraje v duu, či s doprovodem klavíru jednoduché skladby
- umí popsat části nástroje

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na příčnou flétnu

1. ročník

Žák:

- upevňuje si základní dovednosti a návyky, zejména postoj, držení nástroje, dýchání, nátisk
- dbá na tvorbu kvalitního a intonačně čistého tónu
- hraje tónová cvičení (dlouhé tóny ve zvládnutém rozsahu), prodlužuje délku výdechu
- orientuje se v notovém a rytmickém zápisu jednoduchých skladeb
- rozlišuje hru legato a non legato
- učí se hrát v doprovodu druhého nástroje
- je schopen samostatnější domácí přípravy

2. ročník

Žák:

- nadále si prohlubuje a upevňuje základní prvky flétnové hry
- zlepšuje intonaci a kvalitu tónu
- hraje legato, non legato, staccato
- je schopen hrát v doprovodu jiného nástroje
- hraje podle sluchu jednoduché melodie
- podle svých schopností se učí hře z paměti

3. ročník

Žák:

- při hře využívá základní návyky a dovednosti, správnou techniku hry
- při hře dbá na intonaci, kvalitu tónu, frázování a nádechy
- zvládá hru v základních dynamických odstínech
- je schopen zahrát snadnější sólové skladby
- hraje z paměti jednoduché skladby
- poznává skladby různých stylových období
- dle svých schopností je zařazen do hry v souboru, či do komorní hry

4. ročník

Žák:

- učí se interpretaci skladeb různých stylových období
- při hře zdokonaluje a rozvíjí prstovou techniku
- poznává a učí se používat jednoduché melodické ozdoby
- podle svých schopností se uplatňuje v komorním a souborové hře
- je schopen hrát přiměřeně obtížné skladby z listu
- seznamuje se hlouběji s historií nástroje, poznává literaturu nástroje
- učí se samostatnosti a schopnosti zhodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák:

- dále rozvíjí doposud získané dovednosti
- zdokonaluje se v interpretaci skladeb různých stylových období
- rozvíjí schopnost správného rytmického dělení i složitějších rytmů
- při nácviu skladby se učí samostatně řešit problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování
- poznává a učí se používat nové způsoby nasazování
- je schopen hrát v celém rozsahu nástroje

6. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování přiměřeně náročné skladby
- dbá na správné frázování, nádechy, dynamiku, agogiku, tempová rozlišení
- ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- používá běžné melodické ozdoby

7. ročník

Žák:

- při hře uplatňuje všechny doposud získané technické a výrazové prostředky
- je schopen hrát z listu či z paměti
- pokračuje v komorní, souborové či orchestrální hře

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r	3. r.	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na příčnou flétnu

I. ročník

Žák:

- navazuje na I. stupeň studia dalším prohlubováním a upevňováním doposud získaných dovedností a návyků
- při hře využívá uvolněné brániční dýchání
- umí vytvořit uvolněný a znělý tón, vědomě pracuje s intonací a barvou tónů
- zdokonaluje rychlost a přesnost nasazování tónů
- hraje technicky náročnější skladby různých stylových období a žánrů
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry

II. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, ovládá správné dýchání
- při hře využívá zvukové a rozsahové možnosti nástroje, intonační a rytmickou jistotu a sluchovou sebekontrolu
- je schopen samostatného výběru a nastudování skladby, učí se sám volit a při hře používat vhodné frázování, dynamiku, výrazové prostředky a agogiku
- pravidelně pečuje o nástroj.

III. ročník

Žák:

- se orientuje v historickém vývoji nástroje a částečně v jeho repertoáru,
- si vytváří vlastní názor na provedení skladby a je schopen vlastního hudebního vyjádření
- hraje z listu
- je schopen nastudovat skladbu z paměti
- se uplatňuje v souborové hře, kde využívá svých hráčských dovedností, a podílí se na správném zvuku a provedení skladby

IV. ročník

Žák:

- při hře samostatně využívá všechny doposud získané technické a výrazové prostředky a to v rozsahu celého nástroje
- uplatňuje vlastní názor na provedení skladby
- při poslechu skladby rozeznává její uměleckou kvalitu, umí posoudit svou vlastní či slyšenou interpretaci.

5. 7 Studijní zaměření – Hra na klarinet

Klarinet je využíván nejen jako koncertní nástroj sólový, ale je nepostradatelný v symfonických i tanečních orchestrech, v komorní hudbě i ve folklórních a jazzových souborech. Pro svůj nádherně barevný tón a výrazové možnosti patří k nejvyužívanějším dechovým nástrojům od 18. století až po současnost.

Pro studium hry na klarinet je kromě hudebního nadání potřebná především fyzická vyspělost žáka, způsobilé rty, prsty, zuby, zdravé dýchací orgány a srdce. Naším cílem je vychovat ze žáků aktivní hráče, kteří se dále hudebně vzdělávají a zapojují se do hudebního dění ve svém okolí.

Žák se během studia učí vnímat a používat klarinet jako nástroj k uměleckému sebevyjádření.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- je schopen popsat části nástroje a péči o něj
- zvládá držení nástroje,
- dbá na správný postoj při hře,
- procvičuje správné brániční dýchání
- dbá na správné nasazení tónu, práci jazyka
- ovládá základy rytmických pravidel,
- je schopen se pravidelně připravovat na vyučování,
- ovládá základy notového zápisu v jednočárkované oktávě

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- správně sestavuje a skládá nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje
- dbá na přirozený postoj při hře
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- čistě nasazuje tón a dbá na jeho kvalitu v používaném rozsahu nástroje
- dle svých schopností se orientuje v notovém zápisu
- ovládá základní dynamiku a výrazové prostředky
- zahraje jednoduchou lidovou či umělou píseň z paměti
- hraje v duu, či s doprovodem klavíru jednoduché skladby
- umí popsat části nástroje

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na klarinet

1. ročník

Žák:

- pokud absolvoval přípravný ročník, navazuje na něj
- se seznamuje s nástrojem, umí jej sestavovat a rozkládat, dokáže popsat jeho části
- osvojuje si základní údržbu plátku i klarinetu
- umí nasazovat plátek na hubi
- ku
- má správný postoj při hře, správné držení nástroje i polohu prstů
- stále procvičuje žebně-bráni
- ní dýchání
- hraje nasazovaně a legato, pravidelně cvičí vydržované tóny
- hraje v rozsahu min. g–a¹ v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- zvládá hrát s učitelem jednoduchý dvojhlas

2. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování kvality tónu
- stále cvičí žebně-brániční dýchání (prodlužuje délku vydržovaných tónů)
- ovládá hru v rozsahu e–g²
- hraje nasazovaně, legato a staccato v rychlejším tempu
- kromě celých, půlových a čtvrtových hodnot zvládá také hodnoty osminové
- zvládá hrát ve dvojici s učitelem (klarinet, klavír)
- podle schopností za
- ne hrát v souborové hře

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování kvality tónu
- za
- íná s nácviem tónů g₂ – e₃
- spodní tóny „e“ a „f“ podle velikosti rukou umí zahrát oběma způsoby
- zvládá zahrát
- tvrdou notu s te
- kou, synkopu v rychlém tempu
- hraje v dynamických odstínech i pp a ff
- u
- í se hře z listu – jednoduché party
- podle schopností je zařazen do hry v souboru nebo do komorní hry
- na elementární úrovni hodnotí svůj výkon a výkon svých spolužáků

4. ro ník

Žák:

- stále pracuje na zdokonalování kultury nasazování tónů a hry v legatu, zlepšuje ozev hlavně v přechodovém rejstříku
- rozvíjí své technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)
- hraje v rozsahu e–g₂ (g₃)
- u
- í se objektivně zhodnotit svůj výkon

5. ro ník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- zrychluje hru staccato a vyrovnává ji s prstovou technikou
- zvládá leh
- í melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl, skupinka)
- hraje v rozsahu e–g₃
- hodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků
- je zapojen do komorní i souborové hry

6. ro ník

Žák:

- stále zlepšuje kulturu tónu
- u
- í se oktávovou transpozicí, transpozicí in C
- zná v základních rysech frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zdokonaluje svůj rozsah do g₃

- hodnotí objektivně svůj výkon a výkon svých spolužáků
- je platným hráčem v souborové hře
- dokáže nastudovat samostatně přednesové skladby
- samostatně se rozhoduje při výběru repertoáru

7. ročník

Žák:

- se připravuje na absolventský koncert, nebo závěrečnou zkoušku
- zdokonaluje se v transpozicích do C a A
- rozšiřuje svůj rozsah a zkvalitňuje ozev všech tónů ve všech dynamických odstínech
- používá základní i vedlejší hmaty
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- hodnotí objektivně svůj výkon a výkon svých spolužáků
- dokáže zhodnotit kvality jednotlivých složek své hry

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na klarinet

I. ročník

Žák:

- orientuje se ve zvolené hudební oblasti (hudba klasická, jazzová a populární, nebo kombinace)
- uvědomuje si a pojmenuje své technické nedostatky a soustavně pracuje na jejich odstraňování
- zná a používá výrazové prostředky odpovídající stylu interpretované skladby
- dle zvoleného zaměření se aktivně zapojuje do činnosti některého ze souborů činných na základní umělecké škole

II. ročník

Žák:

- soustavně a svědomitě zdokonaluje svoji nástrojovou techniku
- samostatně dokáže vyhledat a nastudovat skladbu, která ho zajímá
- dovede vyjádřit svůj názor na studovanou skladbu
- vyhledává a zajímá se o současné hudební trendy, moderní výrazové prvky

III. ročník

Žák:

- samostatně přistupuje k technickému sebezdokonalování
- samostatně řeší výrazové i technické problémy při nácviu partů
- ovládá transpozice, především in C
- hraje z listu i složitější skladby
- dovede vyjádřit, zdůvodnit i obhájit názor na studovanou skladbu
- dokáže přizpůsobit svůj názor celku při hře v souboru

IV. ročník

Žák:

- bez obtíží čte a chápe obtížný notový zápis
- ovládá transpozici in C a má zkušenost s transpozicí in A
- hraje z listu i obtížnější party
- umí své dosud získané dovednosti a znalosti beze zbytku uplatnit při interpretaci skladeb
- běžně se účastní kulturního dění ve škole i ve svém okolí

5. 8 Studijní zaměření – Hra na saxofon

Hra na saxofon vyžaduje určité fyzické dispozice, proto je při výběru žáků brán zřetel na jejich celkovou tělesnou konstituci, postavení rtů a zubů a zejména dechovou kapacitu.

Na začátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho vývojem, stavbou a naučí se základy jeho údržby. Učí se správnému postoji a držení nástroje. Poté přirozenou a nenásilnou formou tvoříme nátisk. Ten upevňujeme pomocí tónových a dechových cvičení nejdříve v základní a pak i v dalších polohách nástroje. Žák je seznámen se základními technickými možnostmi saxofonu a postupně je zdokonaluje.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- umí sestavit nástroj, umí pečovat o jeho údržbu
- osvojuje se základní návyky při hře na nástroj – správný postoj, správné držení nástroje,
- osvojuje si tvoření a nasazení tónu
- seznamuje se se základy bránicového dýchání
- zná rozsah nástroje g1 – g2

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- popíše nástroj
- ovládá držení nástroje a postavení rukou, ovládá základní výrazové prostředky
- umí vysvětlit a používat bránicové dýchání
- umí správně tvořit a nasadit tón

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na saxofon

1. ročník

Žák:

- správně sestavuje nástroj a pečuje o něj
- ovládá držení nástroje
- rozpozná a samostatně usiluje o rovný tón
- vědomě dbá na upevňování správných nátiskových návyků
- má vytvořeny dobré základy pro práci s dechem
- dle svých možností se orientuje v notovém zápisu
- dokáže interpretovat jednoduchou lidovou píseň či umělou skladbu

2. ročník

Žák:

- chápe důležitost domácí přípravy
- rozezná základní rozdíl mezi klasickou a jazzovou hudbou
- využívá základní výrazové a dynamické prostředky
- ovládá jednoduché jazzové frázování
- chápe odlišnosti základních druhů skladeb
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu

3. ročník

Žák:

- sám si dokáže vybrat skladby, které má zájem nastudovat ve spolupráci s učitelem
- umí samostatně pracovat a připravovat se na hodinu, či souborovou hru
- zdokonaluje technické dovednosti studiem stupnic a akordů
- stále zdokonaluje brániční dýchání
- dle svých možností a zájmu je aktivní v komorních souborech či orchestru

4. ročník

Žák:

- hraje jednoduchý jazz standard
- hraje klasické přednesové skladby
- orientuje se v základech improvizace
- orientuje se v nových způsobech artikulací a používá je při interpretaci vybraných skladeb

5. ročník

Žák:

- ovládá dle svých možností interpretaci jazzových standardů (swing, latino apod.)
- ovládá základy improvizace
- hraje v ansámblech různého obsazení
- orientuje se v notaci a rozsahu ostatních saxofonů a nástrojů
- dokáže interpretovat náročnější klasické skladby i jazzové skladby

6. ročník

Žák:

- dokáže dle svých možností improvizovat a neustále se v této dovednosti zdokonaluje
- samostatně si umí vybrat, připravit a interpretovat zvolenou skladbu
- rozezná a interpretuje skladby rozličných hudebních období
- má smysl pro kolektivní spolupráci, který nadále rozvíjí
- intonačně jistě umí používat vysoké tóny

7. ročník

Žák:

- umí dle svých možností samostatně použít a využít při interpretaci výrazové prostředky
- správně tvoří tón a dbá na jeho kvalitní ozev po celém rozsahu nástroje
- podílí se na přípravě a interpretaci skladeb v různých ansámblech
- umí dle svých schopností použít základní formy transpozice
- používá a využívá svých interpretačních schopností při hře přednesových skladeb

Základní studium II stupeň

Učební plán

	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na saxofon

I. ročník

Žák:

- zvládá základní techniky tvorby alikvotních tónů
- orientuje se ve všech základních tóninách dur a moll
- rozlišuje také ostatní stupnice (církevní, atd.)
- ovládá různé druhy frázování (swing, bossa, klasické)
- vytvoří si sám cvičební plán
- zaznamená si problémy spojené s technikou hry a řeší jejich odstraňování

II. ročník

Žák:

- ovládá tvorbu alikvotních tónů-
- ovládá širší rozsah pomocí speciálních hmatů vysokých tónů a základní znalosti jazzové harmonie
- zvládá improvizaci na dané téma
- do cvičebního plánu zařadí vlastní vybraný repertoár

III. ročník

Žák:

- vytvoří si komplexní tréninkový plán
- pracuje na rozšiřování vlastního repertoáru
- umí ovládat základní software pro nahrávání a využívá této dovednosti k sebereflexi
- umí využít svých zkušeností a znalostí v práci v souboru
- zvládá péči o nástroje

IV. ročník

Žák:

- tvoří si vlastní melodie a provádí jejich zápis do not
- harmonizuje vlastní melodie
- zvládá zápis melodií a jednodušších saxofonových sól do not
- má klasický i jazzový repertoár
- spolupracuje se soubory s různým obsazením dle možností
- využívá všech získaných dovedností k samostudiu

5. 9 Studijní zaměření – Hra na trubku

Trubka se řadí do skupiny dechových žesťových nástrojů. Zaujímá zde místo převážně sopránového nástroje. Podoba trubky, jak jí známe dnes, se ustálila v průběhu 19. století. Je v dnešní době nejpoužívanějším žesťovým nástrojem a to pro barevnost zvuku, technické možnosti a šíři dynamického spektra.

Trubka je využívána v nejrůznějších hudebních tělesech orchestrálních (symfonické orchestry, operní tělesa, dechové orchestry, jazzové orchestry), komorních (chrámová hudba, hradní hudba, žesťová kvinteta) i jako sólový nástroj.

Pro studium hry na trubku jsou vhodné určité fyzické dispozice, jako např. postavení chrupu, rtů a dostatečná kapacita plic žáka.

Na začátku studia se žák seznámí se stručnou historií nástroje, jeho stavbou a základní údržbou. Učí se správnému postoji, držení nástroje a správným dechovým návykům. Velmi pozvolna a nenásilnou cestou postupně vytváříme a usazujeme nátisk, který procvičujeme pomocí vibračních a dechových cvičení. V průběhu celého studia se věnujeme zdokonalování technických dovedností a seznamujeme žáka s různými styly hry a možnostmi nástroje.

Své získané dovednosti mohou žáci dle svého zájmu uplatnit v různých komorních souborech, tanečním orchestru, sólové hře, nebo při jiných kulturně hudebních aktivitách ve svém okolí.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- se seznamuje s nástrojem, pojmenuje jeho jednotlivé části a zvládá základní péči o nástroj
- seznamuje se s dechovou technikou
- získává představu o trvání tónů, seznamuje se základními rytmickými pravidly
- poznává základy notového zápisu

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- drží správně nástroj a zvládá základní péči o něj
- dbá na správné dýchání (dýchá do bránice)
- hraje na nátrubek
- umí nasadit tón na ty-tá, umí ukončit tón
- hraje v rozsahu c1-g1

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na trubku

1. ročník

Žák:

- tvoří tón na rty tzv. bzučení
- hraje na nátrubek - velmi důležité
- dbá na správné dýchání, dýchá do bránice
- drží správně nástroj
- umí nasadit tón na ty-tá, umí ukončit tón
- hraje v rozsahu c1-g1

2. ročník

Žák:

- hraje na nátrubek dlouhé tóny, melodie menšího rozsahu
- zahraje na nástroj kvarty - půlové, čtvrté hodnoty, nasazovaně i legato
- Stupnice C, D dur, půlové, čtvrté noty, velký rozklad tónického kvintakordu
- hraje staccato v pomalém tempu
- hraje v rozsahu c1-e2
- má základní teoretické znalosti, např. tempová a dynamická znaménka

3. ročník

Žák:

- hraje nátisková cvičení- kvinty, kvarty, velké tercie půlové, čtvrté, osminové hodnoty nasazovaně i legato
- umí vysvětlit podle notového zápisu,
- co je ve skladbě napsáno - houslový klíč, předznamenání, takt, noty atd.
- stupnice 3 křížky, 3 bé, dur, velký rozklad i obraty tónického kvintakordu
- hraje vše již ve čtvrtých hodnotách
- hraje snadné přednesové skladby s doprovodem
- staccato začíná hrát v rychlejším tempu
- dbá na kvalitu tónu, nasazení, ladění, dýchání, počítání

- hraje v rozsahu g-g2
- nastupuje do souboru - orchestru

4. ročník

Žák:

- nátisková cvičení rozšíří o malé tercie e2 – g2, dis2 - fis2 atd.
- alikvotní tóny od c1 – g2, h – fis2, b - f2 atd. Nasazovat - legato
- stupnice 4 křížky, 4 bé, dur, moll rozklad i obraty tónického kvintakordu
- hraje ve stoje i vsedě
- hraje v rozsahu fis - a2
- je členem orchestru - souboru

5. ročník

Žák:

- nátisková cvičení zrychluje, zkouší trioly a kvartoly, stupnice 6 křížků, 6 bé, dur, moll, rozklad i obraty tónického kvintakordu
- začíná hrát dominantní septakord a jeho obraty
- přednesy - každý podle svých technických a nátiskových možností
- zvládá základy improvizace
- hraje v rozsahu fis - b2

6. ročník

Žák:

- nátisková cvičení- hraje i vrchní kvarty g2-c3, fis2.-h2 atp.
- alikvotní tóny rozšíří c-c3, h-h2 atp.
- stupnice 7 křížků, 7 bé, dur, moll hraje přes 2 oktávy, čtvrté noty
- tónický kvintakord i dominantní septakord přes celý rozsah nástroje
- dlouhé tóny pp-ff-pp
- přednesy hraje podle svých technických a nátiskových možností

7. ročník

Žák:

- nátisková cvičení = denní cvičení hraje neustále
- hraje všechny stupnice a akordy v rychlejším tempu
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- využívá při hře všechny technické i výrazové dovednosti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby jeho schopnostem
- hraje v celém rozsahu nástroje fis-c3

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na trubku

I. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu fis- c3
- zvládá všechny stupnice a akordy v rychlejším tempu
- zapojuje se při hře v komorních nebo orchestrálních uskupeních

II. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje

III. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb se profiluje podle svého zájmu a preferencí

IV. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně - spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru

5. 10 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje jsou zvukově velmi robustní a zasahují nejhlubší nitro člověka. Proto se velmi často užívají v muzikoterapii.

Tento jejich terapeutický účinek pozoruji často u dětí, které jsou zpočátku bázlivé, bojácné a postupem času nabývají sebedůvěru.

Pro mnoho žáků jsou bubny fascinující hudební nástroje a velmi touží na ně hrát. Zvláště když vidí své vzory v bubenicích tzv. tvrdých kapel. Mnozí však záhy zjistí, že je třeba pravidelně cvičit a jejich nadšení zvolna odpadá. Ty, kteří vydrží, čeká několikaleté osvojování základních technik rukou i nohou.

Po několikaletém studiu směřuji žáky ke hře v komorních souborech nebo ve větších orchestrech. Starším žákům pomáhám se založením vlastních skupin.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- se seznamuje s Orffovými nástroji, s jejich názvy a hrou na ně
- hraje jednoduché písně na metalofónu od c1 – c2
- doprovází říkadla a lidové písně hrou na tělo a na Orff. nástroje
- pozná rozdíl mezi dobami a rytmem
- orientuje se v tempu – pomalu, rychle, zrychlovat, zpomalovat
- orientuje se v dynamice- silně, slabě, zesilovat, zeslabovat
- zná celou, půlovou a čtvrtřovou notu i pomlku

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- přizpůsobí si správné držení paliček, správné držení těla při hře
- prezentuje složitější rytmicko-melodické motivy
- hraje jednoduchý rytmus na soupravu bicích nástrojů s přechody

Základní studium I. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na bicí nástroje

1. ročník

Žák:

- hraje na všechny části bicí soupravy
- umí pojmenovat celou bicí soupravu
- trénuje stále správné sezení u nástrojů a držení a ovládání paliček
- hraje ve 2,3, a 4 čtvrtkových taktech

2. ročník

Žák:

- hraje na malý buben s doprovodem velkého bubnu na čtvrtky
- hraje na malý buben levou rukou s doprovodem činelu na čtvrtky
- aktivně reaguje na rytmické ozvěny
- je schopen zahrát nejjednodušší beatové rytmy
- umí doprovodit lidové písně ve 2,3,4 dobém taktu

3. ročník

Žák:

- zvládá základní techniky víru
- hraje z listu jednoduché rytmické útvary
- se seznamuje s akcentovými úhozy
- hraje bez problémů jednoduché osminové, šestnáctinové a triolové ryt. útvary
- zdokonaluje se v nezávislosti rukou a nohou při hře

4. ročník

Žák:

- dále rozvíjí techniku víru
- hraje akcentové úhozy „rim shot“
- zvládne složitější beatové doprovody
- dokáže vytvořit jednoduchý doprovod při poslechu vybrané skladby
- hraje vypauzované osminové a šestnáctinové útvary

5. ročník

Žák:

- hraje společně pravidelné a nepravidelné rytmické útvary
- vymýšlí a hraje breaky z dosud probrané látky
- zvládá doprovody k odposlouchaným populárním skladbám
- orientuje se v lichých taktech
- hraje sextolové útvary
- zapojuje se do komorních a souborových aktivit

6. ročník

Žák:

- seznamuje se s rytmy R and B a jejich breaky
- začíná hrát sambové vzory
- stále zdokonaluje vír v různých dynamikách a délkách
- dělá první kroky v jazzových doprovodech

7. ročník

Žák:

- rozvíjí své dovednosti v sambových vzorech
- dělá základní kroky ve hře s metličkami
- orientuje se ve složitějších tečkovaných útvarech
- hraje ligaturovaná místa
- učí se improvizovat různé doprovody a breaky
- hraje z listu středně těžké rytmické útvary
- je oblíbeným a vítaným spoluhráčem v komorních a souborových sdruženích

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na bicí nástroje

I. ročník

Žák:

- samostatně vyhledává hudbu různých žánrů a vytváří improvizovaný doprovod
- seznamuje se s orchestrálními partiturami
- hraje jednoduché a dvojité přírazy – vyhrávané i odskokem

- využívá ke hře nejen bicí soupravu, ale i různé percusivní nástroje
- používá složitější doprovody na činel a H.H. v rámci funky music

II. ročník

Žák:

- hraje trojitě a čtyřnásobné přírazy vyhrávané i odrazem
- využívá akcentových úderů po celé soupravě
- zdokonaluje techniku hry velkého bubnu pomocí zvolených etud
- hraje složitější synkopické útvary

III. ročník

Žák:

- ovládá jednoduché doprovody hudby různých stylů a žánrů
- rozvíjí aktivně hudební paměť
- zdokonaluje se v rytmické improvizaci a v používání nápaditých variací
- hraje a improvizuje různé breaky
- poznává základy paradidlových úhozů

IV. ročník

Žák:

- aktivně vyhledává hudbu, kterou doprovází na různé bicí nástroje
- vyhledává muzikanty i mimo rámec ZUŠ ke společnému muzicírování
- je schopen zahrát přesvědčivě, přesně a dynamicky odstíněně
- zvládá náročnější skladby sólového typu a hledá si vlastní cestu při jejich interpretaci
- dobře se orientuje v notovém zápisu a ovládá nejrůznější techniky hry

5. 11 Studijní zaměření – Sólový zpěv

Výuka sólového zpěvu má v naší škole dlouholetou tradici. Žáci si v průběhu studia osvojí dovednosti a vědomosti jak v oblasti technické, tak výrazové. Cílem výuky sólového zpěvu je zachování přirozeného projevu spojeného s vhodným repertoárem. Součástí pěvecké průpravy je správné dýchání, vytvoření dechové opory, vedení žáků ke správné artikulaci a pochopení zpívaného textu. Cílem této dlouhé cesty je kvalitní pěvecká technika a její správné využití.

Předmět *Komorní zpěv* učí žáky spolupracovat a umožňuje implementovat dovednosti získané v individuální výuce do společné práce. Žáci se učí soustředit nejen na sebe, ale i na kolegy a bezpečně udržet svou linku.

Sborový zpěv má oproti zpěvu sólovému vedle hudebně – pěveckého umění navíc všechny přednosti kolektivní činnosti (odpovědnost za společné dílo, učí jedince vnímat celek, umožňuje větší umělecký zážitek z provedených skladeb, rozšiřuje žákům hudební rozhled a citění).

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravné studium zpěvu

Žák:

- čistě intonuje v přirozené poloze svého hlasu
- ovládá plynulý a klidný nádech i výdech
- opakuje krátká rytmická cvičení
- upevňuje si správnou výslovnost
- zazpívá několik jednoduchých písní s doprovodem

Přípravné studium zpěvu II

Žák

- dbá na správné a přirozené držení těla
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze
- studijní úkoly procvičuje na probíraných písních
- má povědomí o legatovém zpěvu, a o základech správného dýchání
- zpívá z paměti

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv*				1	1	1	1
Sborový zpěv*				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

*Komorní zpěv a *Sborový zpěv* jsou povinně volitelné předměty. Žák navštěvuje podle doporučení učitele alespoň jeden z nich. Výuku *Sborového zpěvu* mohou na doporučení učitele navštěvovat také žáci nižších ročníků, a rovněž i žáci jiných studijních zaměření, kteří prokáží základní schopnosti potřebné k úspěšnému zapojení do této výuky.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Sólový zpěv

1. ročník

Žák:

- žák pracuje se svým hlasem s lehkostí, přirozeností, bez tlaku, pěstuje sebekontrolu
- při zpěvu užívá správného, přirozeného držení těla, usiluje o navozování hlavového tónu pomocí lehkého brumenda shora
- snaží se o uvolnění dolní čelisti, pečlivě artikuluje

2. ročník

Žák:

- žák pracuje s prohloubenými technickými dovednostmi, je schopen přesnější sebekontroly, zejména dbá na správné držení těla, hluboké brániční dýchání, přistupuje k rozšiřování hlasového rozsahu (do oktávy, nebo dle individuálních možností)
- uvedené prvky usazuje na obohacených hlasových cvičeních
- dle možností interpretuje studovaný repertoár z paměti

3. ročník

Žák:

- žák se soustřeďuje na následující prvky: přirozené držení těla, klidné žeberně-brániční dýchání a dechová opora, kontrola volnosti hrdla, rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu (dle individuálních možností)
- pracuje s širší škálou dynamických a agogických prostředků (mf až pp, crescendo a decrescendo v melodii)

- využívá hlubších schopností pamětního zpracování studované literatury
- své dovednosti uplatňuje i v interpretaci jednoduchých dvojhlasých písní

4. ročník

Žák:

- žák pracuje s usazenější dechovou oporou a žeberně- bráničním dýcháním, dle individuálních možností též využívá rozšířený a vyrovnanější hlasový rozsah
- prohlubuje pěvecké dovednosti směrem ke zvládnutí náročnějších lidových i umělých písní
- získané dovednosti uplatňuje ve dvojhlasném zpěvu (příprava pro komorní zpěv)

5. ročník

Žák:

- žák užívá osvědčených cvičných způsobů, cvičné motivy rozšiřuje na větší melodické celky
- snaží se o vyrovnané užití hlasu v celé hlasové poloze dle svých možností s navozením přechodných tónů shora
- pracuje s dynamikou (vzestupné melodie- pozvolné a plynulé crescendo, sestupná melodie- plynulé decrescendo)
- opatrná pracuje v předmutačním období

6. ročník

Žák:

- žák si je vědom nutnosti stálého opakování a prohlubování dovedností
- používá správného dýchání, vyrovnávání hlasu
- na usazeném základě usiluje o kultivovaný hudební projev
- vzhledem k období mutace pozorně dbá pokynů pedagoga (může dojít k přechodnému zastavení práce na rozšiřování hlasového rozsahu)
- chápe termíny „hlavový a hrudní tón“
- vyzná se v základní problematice hlasové hygieny a hlasových poruch

7. ročník

Žák:

- žák využívá své dovednosti k uvolněnému zpěvnímu projevu, jehož účelem je osobní prožitek hudebního sdělení a jeho předání posluchačům
- prohlubuje dovednosti zejména v těchto oblastech: správná dechová technika, artikulace a hlasová kultura, měkké nasazení na opřeném tónu, práce s rozšířeným a vyrovnaným hlasovým rozsahem (dle individuálních možností, nejlépe v celé poloze)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů
- řídí se zásadami hlasové hygieny

Komorní zpěv

4. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky dle svých schopností
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů, respektuje spoluhráče
- nacvičí svůj part pod vedením učitele
- zná a respektuje základní pravidla pro společné vystupování
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti při koncertním vystoupení

5. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky dle svých schopností
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů, respektuje je
- nacvičí svůj part pod vedením učitele
- zná a respektuje základní pravidla pro společné vystupování
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti při koncertním vystoupení

6. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky dle svých schopností
- je zodpovědný vůči kolektivu, respektuje spoluhráče a vedoucího souboru
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů a přizpůsobuje se změnám
- uplatňuje a získané zkušenosti dovednosti při koncertním vystoupení

7. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky dle svých schopností
- je zodpovědný vůči kolektivu, respektuje spoluhráče a vedoucího souboru
- má vypěstované rytmické a tempové souznění se spoluhráči
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů a přizpůsobuje se změnám v průběhu hry
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti při koncertním vystoupení
- hraje nebo zpívá skladby různých stylů a žánrů
- hraje nebo zpívá obtížnější party z listu
- uplatňuje získané zkušenosti dovednosti při koncertním vystoupení

Sborový zpěv

4. ročník

Žák:

- zná základní postoj při zpěvu
- zná základní pravidla správného pěveckého dýchání
- dbá na zřetelnou výslovnost

- interpretuje jednoduché jednohlasé písně s doprovodem klavíru
- dbá na dodržování rytmu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

5. ročník

Žák:

- stále více dbá na zřetelnou výslovnost
- dbá na dodržování rytmu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- interpretuje jednoduché jednohlasé písně s doprovodem klavíru či jiného doprovodného nástroje
- rozlišuje základní dynamiku

6. ročník

Žák:

- stále více dbá na zřetelnou výslovnost
- dbá na dodržování rytmu
- interpretuje jednoduché jednohlasé písně s doprovodem klavíru či jiného doprovodného nástroje
- stále více rozlišuje základní dynamiku
- interpretuje jednoduché dvojhlasé písně s doprovodem klavíru

7. ročník

Žák:

- orientuje se ve složitějším sborovém notovém zápisu
- zazpívá složitější intonační cvičení a tím si rozšiřuje svůj hlasový rozsah
- interpretuje dvojhlasé a vícehlasé písně s doprovodem klavíru

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Sólový zpěv

I. ročník

Žák:

- má položeny základy správných pěveckých návyků- postoj, brániční dýchání, uvolnění brady
- ovládá hlas přirozeně, lehce, bez tlaku, dbá na sebekontrolu
- má vytvořeny předpoklady pro čistou intonaci
- vzhledem k větší duševní zralosti je mu zpěv v podstatné míře prostředkem k uměleckému sebevyjádření

II. ročník

Žák:

- pracuje s usazenějšími pěveckými návyky, rozšiřuje škálu výrazových prostředků
- ovládá zpomalování výdechu, kultivovanou práci s vokály, citlivé rozšiřování hlasového rozsahu dle návodu pedagoga
- uplatňuje zásady správné výslovnosti
- využívá hlubších schopností k vyjadřování textového a hudebního obsahu písní výrazovými prostředky (dynamika, frázování)
- má položen základ pro upevnění ve vícehlasých pěveckých uskupeních

III. ročník

Žák:

- hlouběji propracovává pěvecké návyky a dovednosti
- používá správné dýchání, dbá na vyrovnanost hlasu, prodlužuje dechové fráze
- chápe termíny „propojování hlavové a hrudní rezonance“
- pracuje s rozvinutějšími pamětními schopnostmi v hudební i textové oblasti
- vyzná se v problematice hlasových poruch a hygieny

IV. ročník

Žák:

- žák neustále dbá na kontrolu bráničního dýchání a dechové opory
- věnuje velkou péči hlasové kultuře (měkké nasazení na opřeném tónu, rozšiřování a vyrovnávání rozsahu)
- usiluje o propojení techniky a muzikálnosti
- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci písní různých žánrů a stylů
- dovednosti využívá i v oblasti vícehlasého a sborového zpěvu
- zodpovědně přistupuje k přípravě na absolventské vystoupení
- aktivně se podílí na kulturním dění ve svém okolí

Komorní zpěv

I. + II. ročník

Žák:

- využívá dovednosti z individuální výuky dle svých schopností
- hraje nebo zpívá náročnější party z listu

- hraje nebo zpívá skladby různých stylů a žánrů
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů a přizpůsobuje se změnám v průběhu hry
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti při koncertním vystoupení

III. + IV. ročník

Žák:

- dle svých schopností využívá dovednosti z individuální výuky
- je zodpovědný vůči kolektivu, respektuje spoluhráče a vedoucího souboru
- hraje nebo zpívá skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje získané dovednosti při koncertním vystoupení
- hraje nebo zpívá náročnější party z listu
- vnímá svůj hlas i hlasy spoluhráčů a přizpůsobuje se změnám v průběhu hry

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

5. 12 Studijní zaměření – Hra na kytaru

Kytara je nástroj širokého využití, uplatňuje se jako sólový nástroj, v komorní a orchestrální hře i doprovodech ke zpěvu. Při studiu hry na kytaru se žáci postupně seznamují s hudební literaturou autorů různého období, stylů apod. Vedle samotného studia techniky hry se též cvičí např. v pohotovosti čtení zápisu, upevňování hudební paměti i k výchově hudebního vkusu. Další důležitou složkou studia je zapojení žáků do souborů, komorní hry apod. tak, aby získané dovednosti a poznatky dokázali i takto uplatnit.

Přípravné studium

Učební plán – viz 5.1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná hra na nástroj

Žák:

- umí popsat části nástroje
- ovládá správné držení
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický útvar na prázdných strunách
- hraje dopadovým úhozem na melodických (prázdných strunách) a je schopen dynamického rozlišení – hra piano a forte

Přípravná hra na nástroj II

Žák:

- zvládá správné sezení u kytary
- osvojí si správné postavení pravé i levé ruky
- hraje na prázdných melodických i basových strunách
- rozumí základním pojmům (prstoklad, melodie, rytmus, takt)
- rozliší délky not (celá, půlová, čtvrtěová)

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na kytaru

1. ročník

Žák:

- je schopen zahrát jednohlasou melodii střídavým úhozem na melodických strunách
- předvede postavení obou rukou při prstovém cvičení
- používá hru palce na prázdných basových strunách
- dokáže hrát jednoduché písně z paměti
- zná rytmické hodnoty not

2. ročník

Žák:

- využívá základní návyky z předešlého ročníku
- orientuje se na prázdných strunách v I. poloze
- je schopen dle akordických značek (tříhlas) doprovodit melodii
- umí při hře využít základní dynamiku v přednesu
- zahraje základní tóny na basových strunách v I. poloze

3. ročník

Žák:

- je schopen využívat kytarových rejstříků v přednesových skladbách
- umí zahrát dle svých schopností technické prvky legato, vibrato
- ovládá následný i současný úhoz palce a prsty
- je schopen předvést různé variace hry arpeggia
- dokáže zahrát skladby různého období a stylu

4. ročník

Žák:

- umí využívat dosavadní znalosti ve výrazovém provedení skladeb
- zná orientaci na hmatníku do V. polohy
- zvládá techniku hry malého barré
- dovede své schopnosti uplatnit v komorní nebo souborové hře
- používá při doprovodu akordy (úplné) včetně barré

5. ročník

Žák:

- dokáže zahrát dvouoktávové stupnice a kadence
- dle individuálních schopností zvládá převraty akordů
- využívá svých schopností k veřejnému vystupování v interpretaci skladeb rozmanitého stylového období
- předvede další technické prvky hry glissando, jednoduché rasgado
- zvládá hru z listu jednoduchého notového zápisu

6. ročník

Žák:

- je schopen při hře plynulé výměny poloh
- umí se orientovat při hře do VII. polohy
- využívá akordického doprovodu při doprovodu dalších stylů hry (Lat. Amerika, Španělsko)
- umí samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- dovede samostatně naladit nástroj

7. ročník

Žák:

- interpretuje skladby s tónovou kulturou s využitím prvků techniky a výrazu – flažolety, melodické ozdoby, agogika, dynamika, rejstříky
- uplatňuje své schopnosti při hře v souboru nebo ve hře komorní
- využívá základní návyky ve hře skladeb autorů různého období
- dokáže přednést z paměti skladbu při veřejném vystoupení – ukončení I. stupně studia

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na kytaru

I. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat stupnice v intervalech
- umí používat scordaturu a jednoduché melodické tremolo
- ovládá rytmické při různém akordickém doprovodu (hra plektrem)
- dokáže zahrát přirozené i umělé flažolety

II. ročník

Žák:

- je schopen jednoduché improvizace doprovodu písní
- umí se samostatně připravit na vystoupení
- dokáže dále rozvíjet a upevňovat svou techniku
- využívá poslechové hodiny a návštěvy koncertů k rozšíření svého hudebního obzoru

III. ročník

Žák:

- umí prakticky využít technické prvky, jako např. trempko, tambora, glissando apod.
- zvládá interpretaci i moderní kytarové literatury – zahraniční i české
- zná různé typy barré stylu
- ovládá jednoduché transponování jednohlasu

IV. ročník

Žák:

- uplatňuje nadále své schopnosti ve hře jak sólové tak i komorní
- dokáže vnímat charakter a náladu skladby a zdokonalovat ji poznányými výrazovými prostředky
- zná orientaci na hmatníku ve vyšších polohách
- rozpozná různé žánrové rozdíly v hudbě
- ukončí studium závěrečným vystoupením

5. 13 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara vychází z podobných základů jako hra na klasickou kytaru. Tvorba tónu na elektrické kytáře má svá specifika, počínaje držením nástroje, způsobem hraní pravé a levé ruky a v nemalé míře ovládním elektrické výbavy nástroje (aparatura, zvukové efekty, speciální techniky hry s použitím efektovaného tónu a dalších výrazových prostředků). Základem výuky jsou akordy, stupnice a základní rytmy. Důraz ve výuce je kladen na pohotovost a hru z listu, žák se učí zahrát doprovod skladby dle akordických značek, improvizovat a vystavět jednoduchá sóla.

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na elektrickou kytaru

1. ročník

Žák:

- zná správné držení nástroje, postavení rukou a má uvolněné ruce
- zahraje podle not a vyjmenuje noty v psaném rozsahu g¹ - g²
- zná notaci prázdných basových strun
- hraje s dopadem, střídá prsty i, m, hraje trsátkem
- zahraje jednoduchou jednohlasou melodií na melodických strunách
- zná základní dělení not (celá, půlová, čtvrtě, osminová)
- hraje jednoduché akordy na třech strunách (C, G, G7, ami, emi...)

2. ročník

Žák:

- správně drží nástroj (i ve stoje) a má správně postavené ruce
- se orientuje na hmatníku v I. poloze na všech strunách (noty e - a 2)
- hraje stupnice s použitím prázdných strun do 2 #
- hraje příslušné akordy souzvukem i rozloženě všemi prsty (p, i, m, a)
- hraje s dopadem i bez dopadu
- ovládá střídavý úhoz trsátkem

- zná první typ pentatonické stupnice a hraje ji s doprovodem nahrávky nebo učitele

3. ročník

Žák:

- využívá při hře 2 typy pentatonické stupnice
- kombinuje hru s dopadem a bez dopadu
- hraje stupnice do 4 # a 1 b s využitím prázdných strun
- hraje základní kadence (T, S, D7) s využitím různých variant rozkladů
- hraje jednoduchý doprovod podle akordových značek
- se umí přizpůsobit souhře s učitelem, případně spolužákem

4. ročník

Žák:

- zná více typů pentatonických stupnic a dovede je transponovat do různých tónin
- používá při hře vzestupné a sestupné legato, rejstříky a elementární agogiku
- hraje dvouoktávové typové stupnice dur i moll v s kadencemi v rychlejším tempu
- hraje přednesové skladby z různých období a žánrů
- zvládá hmat malé barré a používá ho v kadencích i přednesových skladbách
- hraje v kytarových nebo kombinovaných souborech
- ladí nástroj s pomocí učitele, případně s pomocí elektronické ladičky

5. ročník

Žák:

- využívá při hře hmat velké barré
- hraje ve vyšších polohách, zvládá výměny poloh
- zná noty na melodických strunách do 7. pražce
- hraje dvouoktávové stupnice dur i moll a jejich melodické a rytmické varianty
- při interpretaci používá adekvátní výrazové prostředky (vibrato, staccato, práce s pákou)
- používá vytahování strun (bending)
- umí číst z kytarových tabulatur

6. ročník

Žák:

- zvládá legato, vibrato a hru melodických ozdob
- hraje přirozené flažolety hraje složitější rytmické útvary, tečkovaný rytmus
- dbá na technickou a výrazovou stránku hry
- se orientuje v kytarových aparaturách a typech elektrických kytar
- hraje doprovody podle notace i akordických značek
- je schopen vytvořit vlastní akordický doprovod umí pracovat se správným frázováním

7. ročník

Žák:

- zná speciální techniky hry (tapping, sweeping, arpeggio)
- hraje durové a mollové stupnice s kadencemi v různých technických obměnách
- hraje kadence s využitím vedlejších harmonických funkcí
- ladí nástroj pokročilejšími metodami (oktávy, flažolety, zázněje)
- zvládá čtení tabulatur při hře ve vyšších polohách
- dokáže pracovat se zvukem a využívá možností elektrického zpracování tónu
- dokáže sestavit na hmatníku složitější akord podle značky
- hraje z paměti vybrané nastudované skladby

Základní studium II. stupeň

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hra na elektrickou kytaru

I. – II. ročník

Žák:

- používá všechny osvojené technické a přednesové prvky hry
- dbá na kvalitu tónu a čistotu hry hraje dvou a tříoktávové stupnice v rychlejších tempech a rytmických variantách
- hraje kadence s využitím vedlejších harmonických funkcí
- ovládá princip akordových značek a dokáže podle nich sestavit akord na hmatníku
- uplatňuje se v hudebních souborech a skupinách
- je schopen samostatného výběru vhodného repertoáru
- hraje přiměřeně obtížné skladby dle náslechu
- zná stavbu kytary, dovede popsat podrobněji její části
- zajímá se o hudební dění (návštěvy koncertů, hudební časopisy)

III. – IV. ročník

Žák:

- používá při hře techniku vyšší obtížnosti (legato, tapping, sweeping)
- orientuje se v možnostech legálního získávání notových materiálů
- vybere a nastuduje samostatně skladbu přiměřené obtížnosti

- hraje jednoduchou improvizaci s využitím zvládnutých technických prvků
- používá sluchovou sebekontrolu
- zná a používá alternativní ladění kytary (drop D)
- zná významné představitele současné kytarové hry a zná některá jejich díla

5.14 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

Předmět *Komorní a souborová hra* se v Hudebním oboru vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia, kromě studijního zaměření Sólový zpěv. (Ve studijním zaměření Sólový zpěv jsou vyučovány obdobné předměty – *Komorní zpěv* a *Sborový zpěv*, které jsou popsány výše v rámci tohoto studijního zaměření.)

Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru – v duu, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus a harmonii. Komorní hru vyučujeme i v kombinaci různých nástrojů nebo v souboru. Většina žáků má z tohoto způsobu hry radost a bere jej i jako odreagování od povinností, které mají při studiu hlavního oboru.

Formy komorní a souborové hry:

Čtyřruční hra

Komorní hra – tj. komorní duo, trio atd.

Souborová hra – např. soubor zobcových fléten, kytarový soubor

Základní studium I. stupeň

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Čtyřruční hra

4. ročník

Žák:

- improvizuje a transponuje jednoduché doprovody lidových písní s použitím hlavních harmonických funkcí
- nastuduje a zahraje se spoluhráčem alespoň jednu čtyřruční skladbu
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

5. ročník

Žák:

- improvizuje a transponuje doprovody jednoduchých písní s použitím hlavních i vedlejších harmonických funkcí
- udrží tempo a rytmus při čtyřruční hře (souborové hře)

- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

6. ročník

Žák:

- tvoří vlastní krátké melodické úseky a tvoří k nim jednoduché doprovody
- vytvoří druhý hlas k lidové písni a provede ji se vkusným doprovodem s použitím všech harmonických funkcí
- uplatní své technické dovednosti klavírní hry při čtyřruční (popř. souborové) hře
- rozvine hru z listu (seznamováním se s klavírní literaturou různých období a při čtyřruční hře)

7. ročník

Žák:

- tvoří jednoduché variace na dané téma (vlastní téma či lidová píseň apod.) se zajímavou klavírní sazbou (dle individuálních schopností)
- improvizuje krátké melodické úryvky s vlastním doprovodem či doprovody písní různého charakteru v různých tóninách
- uplatní při čtyřruční (souborové) hře své technické i výrazové dovednosti klavírní hry
- hraje z listu jednoduché klavírní doprovody či přiměřeně obtížné skladby

Základní studium II. stupeň

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Čtyřruční hra

I. ročník

Žák:

- uplatní v doprovodech písní různého charakteru své znalosti z nauky o harmonii
- tvoří krátké čtyřhlasé kadence v různých tóninách s použitím hlavních harmonických funkcí (dle pravidel nauky o harmonii)
- přizpůsobí se tempově a dynamicky svému spoluhráči při čtyřruční či souborové hře
- využije svou schopnost hry z listu, hudební představivost a cítění při hře v souboru

II. ročník

Žák:

- tvoří drobné klavírní skladbičky s použitím základních znalostí hudebních forem a nauky o harmonii (dle individuálních schopností)

- zdokonalí se ve hře čtyřhlasých kadencích použitím dalších harmonických funkcí
- pohotově doprovodí píseň dle akordových značek
- zapojí se aktivně do komorní hry (doprovod sólisty či hra v souboru)
- rozvine hru z listu (vyhledáváním klavírních skladeb do svého repertoáru, čtyřruční hrou, doprovody sólistů apod.)

III. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý polyfonní dvojhlas
- improvizuje krátké klavírní etudy s použitím stupnic a rozložených akordů
- interpretuje krátké i rozšířené kadence v úzké (popř. široké) harmonii v různých tóninách
- je schopen spolupracovat při čtyřruční či souborové hře na interpretačním dotváření dané skladby se svými spoluhráči (hledání společného pojetí dané hudby, výrazových prostředků apod.)
- pohotově hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

IV. ročník

Žák:

- zharmonizuje jednoduchou melodii (dle pravidel nauky o harmonii)
- vkusně a pohotově doprovodí píseň dle akordových značek
- použije své dovednosti hry kadencí a polyfonní hry ve vlastní improvizaci (např. při tvoření předeher a meziher v písních)
- aktivně spolupracuje s jinými hudebníky, samostatně vyhledává příležitosti ke spolupráci v různých souborech (dle možností)

Základní studium I. stupeň

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Komorní a souborová hra

4. ročník

Žák:

- čte z listu jednoduché melodické linie
- zopakuje snadnější rytmické útvary
- ve snadnějších skladbách je schopen hrát s ostatními nástroji
- sleduje pokyny vyučujícího
- rozpozná intonační rozdíly
- pohotově reaguje na základní gesta pedagoga

5. ročník

Žák:

- čte jednoduché party z listu noty
- je rytmicky a intonačně samostatnější
- dodržuje základní dynamické rozdíly
- zapojuje se samostatněji v práci v kolektivu

6. ročník

Žák:

- ovládá předepsanou dynamiku
- reaguje na gesto učitele
- vysvětlí základy zákonitostí skupinové interpretace
- je schopen práce v kolektivu, pomoci mladšímu spolužákovi

7. ročník

Žák:

- je schopen pracovat ve větším kolektivu spoluhráč
- čte z listu jednodušší melodické linie
- reaguje na změny dynamiky a tempa
- zná základy frázování a vedení hlasů v souboru
- ovládá ladění svého nástroje

Základní studium II. stupeň

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Komorní a souborová hra

I. ročník

Žák:

- zvládá složitější rytmické celky
- zná specifika zápisu svého nástroje v partituře
- samostatně nacvičí a předvede svůj part
- zná význam svého i ostatních hlasů ve skladbách

II. ročník

Žák:

- reaguje na gesta vedoucího souboru
- je rytmicky a intonačně spolehlivější
- rozliší a popíše různé hudební styly
- zvládá náročnější party po stránce technické i intonační

III. ročník

Žák:

- všechny získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při studiu a hře skladeb
- rozezná dominantní a podřízené funkce hlasů ve skladbě
- dbá na jejich správné provedení náročných partů
- rozliší melodickou linku od doprovodu

IV. ročník

Žák:

- je aktivní při práci skupiny
- uplatní své názory při výběru a studiu skladeb
- účastní se různých souborových vystoupení
- je platným členem kolektivu
- je schopen samostatného posouzení studovaných skladeb

5. 15 Vyučovací předmět Hudební nauka

Hudební nauka je kolektivní předmět pro žáky, kteří navštěvují hudební obor Základní umělecké školy. Nejmladší žáci navštěvují PHN (Přípravnou hudební nauku), kde se zábavnou formou seznamují se světem hudby a dále pokračují v následujících pěti ročnících. Během této doby se postupně seznamují se základními pojmy a ve vyšších ročnících získávají všeobecnou orientaci v oblasti dějin hudby.

Přípravné studium

viz kapitola 5.1

Základní studium I. stupeň

Učební plán – viz tabulky u jednotlivých studijních zaměření

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje hudební abecedu a umí ji zapsat do notové osnovy
- umí noty g-g²
- dále procvičuje rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- seznamuje se s použitím noty s tečkou (půlová s tečkou, čtvrtá s tečkou)
- orientuje se ve stupnici G dur, D dur a F dur
- učí se rozeznávat durový a mollový tónorod
- pracuje s posuvkami (křížek, béčko, odrážka) v předznamenání
- zná a užívá toto hudební názvosloví: andante, allegro, staccato, legato, crescendo, decrescendo, koruna, repetice
- rozlišuje dynamiku p, mf, f
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů
- zpívá jednohlasé písně

2. ročník

Žák:

- čte notový záznam v G-klíči
- umí noty g – h²
- dokáže vyjmenovat pořadí křížků a béček
- orientuje se ve stupnicích Adur, Edur, Bdur, Esdur
- zná tónický kvintakord durový
- poznává notu šestnáctinovou
- učí se názvy intervalů od primy do oktávy
- seznámí se s basovým klíčem a notou malé f – d

- se orientuje v grafickém záznamu 3/8 taktů, umí v nich nahlas počítat a podle notového zápisu umí tento rytmus vytleskat
- zná a umí zapsat notu čtvrtovou s tečkou, seznámí se se synkopou
- opakuje základní hudební názvosloví a seznámí se s novými pojmy (např. akcent)
- učí se rozlišovat zvukově kontrastní nástroje jednotlivých skupin (housle-kontrabas, flétna-fagot, trubka-tuba)
- zpívá jednoduché kánony a lidové písně

3. ročník

Žák:

- umí poznávat noty v basovém klíči f-d1
- se seznámí s druhy oktáv
- se učí stavbu mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické
- zná mollové stupnice do 4 křížků a béček
- sluchem rozezná č.1, v.3, č.4, č. 5 a umí je zazpívat
- zná předznamenání durových stupnic do 4 křížků a 4 b
- se seznámí se stavbou T5, T6, T dur i moll
- využívá znalosti nepravidelného členění doby – triola
- zvládá prakticky přenesení doby těžké na dobu lehkou (synkopa)
- seznámí se s nástroji dechovými dřevěnými
- zpívá jednoduché kánony
- poslouchá vybrané skladby

4. ročník

Žák:

- opakuje látku probíranou v 1.-3. ročníku
- se seznámí s dalšími druhy taktů
- zná předznamenání durových a mollových stupnic
- zná a používá dvojkřížek, dvojbé, chápe enharmonickou záměnu
- se seznámí s intervaly zvětšenými a zmenšenými
- rozšiřuje znalosti italského hudebního názvosloví
- zná dechové žesťové nástroje
- se seznámí s dvou a třídílnou písňovou formou
- chápe význam předvětí-závětí a umí je prakticky použít
- ovládá historii a znaky lidové písně
- orientuje se v družích lidských hlasů a družích sborů, zná druhy komorních souborů i druhy orchestrů
- aktivně poslouchá hudbu a hodnotí zejména složky probírané v tomto roce

5. ročník

Žák:

- opakuje stupnice

- seznámí se s pojmem enharmonické stupnice, intervaly a akordy
- chápe souvislosti v kvintovém a kvartovém kruhu
- chápe principy chromatické, celotónové, diatonické stupnice, zná pojem chromatika
- opakuje intervaly, zaměřuje se na jejich sluchovou analýzu
- seznámí se s intervaly zvětšenými a zmenšenými
- opakuje akordy, seznamuje se s významem D7, umí utvořit zmenšený a zvětšený kvintakord
- seznámí se s rytmickými zvláštnostmi, se střídáním taktů
- poznává lidové nástroje
- seznámí se s rozdělením hudby do historických epoch
- orientuje se v hudebním klasicismu světovém i českém
- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla, svým způsobem jej realizuje
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- orientuje se v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je
- poznává hudbu světového romantismu a má základní orientaci v hudbě 20. století (jazz, country, rock, pop, beat, disco, metal)
- zná nástroje symfonického orchestru

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor nabízí možnost rozvoje výtvarných schopností a fantazie, rozvíjí schopnost vcítění a rozvíjí schopnost výtvarné komunikace. Učíme se vnímat okolní svět a reagovat na něj výtvarnými prostředky. Ve výtvarném oboru prohlubujeme dovednosti v práci s linií, objemem, barevností a rozvíjíme schopnosti prostorového cítění, rozvíjíme schopnost hledání estetických hodnot v okolním světě. Výuka výtvarného oboru je rozdělena do dvou vzájemně se úzce prolínajících studijních zaměření - **Výtvarná tvorba** s vyučovými předměty *Výtvarná tvorba* a *Výtvarná kultura* a **Keramická tvorba** s vyučovými předměty *Keramická tvorba* a *Výtvarná kultura*.

6.1 Přípravné studium

Přípravné studium Výtvarná tvorba

Přípravné studium I. stupeň

Je určeno nejmladším žákům. Rozvíjí dětskou fantazii a podporuje jejich výtvarné cítění, vytváří základy pracovních návyků a schopnost jejich výtvarného vyjádření. Přípravné studium je jednoleté nebo dvouleté s ohledem na věk a schopnosti žáka.

Učební plán – dvouleté přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	3	3

Učební plán – jednoleté přípravné studium

Přípravná výtvarná tvorba	3
---------------------------	---

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Přípravná výtvarná tvorba

Žák:

- zná základní barvy
- dodržuje základní pracovní a hygienické návyky
- pojmenuje základní výtvarné techniky (kresba, malba, keramika)

Přípravné studium II. stupeň

Učební plán

Přípravná výtvarná tvorba II	3
------------------------------	---

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná výtvarná tvorba II

Žák:

- dodržuje základní pracovní a hygienické návyky
- používá základních výtvarných metod k tomu, aby vyjádřil vlastní (jednodušší) myšlenku, a to jak v plošné, tak v prostorové tvorbě
- pozoruje realitu a převádí ji s pomocí učitele do výtvarné podoby

Přípravné studium Keramická tvorba

Učební plán – dvouleté přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	3	3

Učební plán – jednoleté přípravné studium

Přípravná výtvarná tvorba	3
---------------------------	---

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravné studium keramiky (PSK)

1. ročník

Žák:

- zaznamená svoji představu jednoduchou výtvarnou technikou
- vysvětlí svými slovy svůj výtvarný záměr
- vytvoří jednoduchý prostorový objekt pomocí papíru, keramické hlíny, modelíny, drátu, látky apod.
- pojmenuje a dokáže použít základní výtvarné pomůcky

2. ročník

Žák:

- zaznamená svoji představu složitější výtvarnou technikou
- zdůvodní svůj výtvarný záměr
- vytvoří jednoduchý prostorový objekt
- zná a dokáže samostatně používat základní výtvarné pomůcky

6.2 Studijní zaměření – Výtvarná tvorba

Základní studium

Vyučované předměty: *Výtvarná tvorba, Výtvarná kultura*

Vyučovací předmět *Výtvarná tvorba* v sobě zahrnuje techniky a možnosti výtvarného vyjadřování tvorby plošné, prostorové i objektové a akční tvorby.

Žáci se seznamují s kresbou podle reality i s kresbou podle svých představ. Učí se užívat správně vhodných materiálů. V malbě se seznamují s vlastnostmi malířských

materiálů a nástrojů, barevnou kompozicí a vytvářením odstínů barev a s jejich správným užitím. Obsahem výuky je také trojrozměrné vyjadřování, především pomocí keramických materiálů.

Výtvarná tvorba se často zaměřuje na návrat k přírodě, vnímání krajiny, kontakt s jinými lidmi, rozvíjí schopnost improvizace a schopnost využívání nezvyklých materiálů. Při uměleckém vyjádření lze využít i zvuky, slova, pohyby, vlastnosti, prostředí...apod.

Výtvarná kultura seznamuje žáka s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou a užíváním výtvarného jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti. Umožňuje žákům orientovat se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů, epoch a směrů. *Výtvarná kultura* není vyučována jako oddělený předmět, ale postupuje praktickou výukou, takže žák nejen získává nové vědomosti, ale může je ihned využít k inspiraci pro svou výtvarnou tvorbu.

Základní studium I. stupeň

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Výtvarná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Výtvarná tvorba

1. ročník

Žák:

- procvičuje práci s tužkou
- je schopen s pomocí dotvořit barevně obrázek a využít větší část čtvrtky
- je schopen s pomocí vytvořit jednoduchý objekt z hlíny
- s pomocí je schopen vytvořit jednoduchou šablonu pro tisk z koláže

2. ročník

Žák:

- umí pracovat s tužkou
- lépe vyplňuje plochu čtvrtky a lépe využívá barvy (suchý pastel, tempery, akvarel, pastelky)
- s doporučením vyučujícího je schopen vytvořit jednoduchý objekt z hlíny
- s pomocí zvládne jednoduchý linoryt

3. ročník

Žák:

- umí pracovat s uhlím či rudkou

- chápe možnosti barev/materiálu a využívá je s menší radou vyučujícího
- umí pracovat s hlínou
- zná základní principy keramické technologie

4. ročník

Žák

- částečně umí pozorovat realitu a převádět ji s pomocí do výtvarné podoby (jednoduchá zátiší, zvíře dle časopisu,...)
- dokáže sám vytvořit jednoduché plastiky z hlíny (zvířátka, hrnek, miska,...)
- pracuje s glazurou a dodržuje základní technologii pro práci s glazurou
- umí vytvořit linoryt a vytisknout si jej

5. ročník

Žák:

- začíná vědomě používat obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, plocha, barvy)
- umí již lépe pozorovat realitu a převádět ji do výtvarné podoby
- v keramice se pouští do složitějších plastik s pomocí vyučujícího
- rozšiřuje svou znalost grafických technik (např. o suchou jehlu)

6. ročník

Žák:

- vědomě používá obrazotvorné prvky plošné tvorby
- snaží se již i o prostorové vyjádření reality (základy stínování)
- zvládá kvalitní vytisknutí linorytu i vícebarevného
- je schopen vytvořit keramickou plastiku dle vlastního návrhu

7. ročník

Žák:

- vědomě používá výtvarných metod k tomu, aby vyjádřil svou vlastní (jednodušší) myšlenku, a to jak v plošné, tak v prostorové tvorbě
- zvládá základy stínování, sám vyřeže a vytiskne vícebarevný linoryt, případně jinou grafickou techniku
- dodržuje správně základní technologické postupy v plošné a prostorové tvorbě
- zvládá základy orientace v plošné, prostorové i grafické tvorbě v základních uměleckých slozích
- je schopen vytvořit objekt i z náhradního materiálu (papír, polystyren, sádrové obvazy,...) s menší pomocí vyučujícího

Výtvarná kultura

1. ročník

Žák:

- setkává se s ukázkami uměleckých děl
- poznává jemu dostupné oblasti umělecké tvorby
- poznává souvislost mezi textem a obrazem prostřednictvím ilustrací dětských knížek

2. ročník

Žák:

- ve výtvarných reprodukcích vnímá různorodost výtvarného vyjádření
- ztvárňuje své dojmy ze setkání s výtvarným uměním
- seznamuje se zvyky a tradicemi naší země a jejich odrazem ve výtvarném umění

3. ročník

Žák:

- prozkoumává výskyt výtvarných jevů ve svém okolí (barvy, linie, tvary, struktury, objemy)
- dává si do souvislosti informace o umění a porovnává různé oblasti výtvarného umění

4. ročník

Žák:

- seznamuje se s dějinami výtvarného umění
- hledá paralely mezi vlastní a uměleckou tvorbou
- všímá si prací ostatních, je otevřený vůči jejich výtvarnému vyjadřování

5. ročník

Žák:

- poznává dějiny výtvarného umění, čerpá z nich inspiraci pro své výtvarné vyjadřování
- zkouší analyzovat umělecké dílo
- popíše svými slovy svůj vztah k výtvarnému umění

6. ročník

Žák:

- pokračuje v poznávání dějin výtvarného umění
- diskutuje o uměleckých dílech, vytváří si vlastní názor na výtvarné umění

7. ročník

Žák:

- aktivně se seznamuje s historií a sou
- asností výtvarného umění
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech, používá základní výtvarné pojmy
- respektuje odlišné výtvarné názory a vybírá si oblasti umění, kterým dává přednost

Základní studium II. stupeň

Učební plán vyučovacích předmětů

Předmět	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r
Výtvarná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Výtvarná tvorba

I. ročník

Žák:

- umí lépe pozorovat realitu a převádět ji (s menší pomocí vyučujícího) do plošné, prostorové i objektové tvorby
- začíná si sám hledat náměty mu blízké a vybírá si materiály a metody vhodné pro jejich vyjádření

II. ročník

Žák

- rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě používá výrazové možnosti plošných technik
- je schopen pracovat s vizuálními znaky a symboly

III. ročník

Žák

- pracuje již téměř samostatně, sám si vybírá náměty, které jsou mu blízké
- volí si sám (nebo za případné menší rady pedagoga) výtvarné prostředky vhodné k vyjádření jeho myšlenek
- zvládá technologické postupy různých výtvarných metod a využívá je dle potřeby

- je schopen si uvědomit své chyby ve výtvarném postupu a s pomocí vyučujícího je odstranit

IV. ročník

Žák

- žák pracuje samostatně, vybírá si námět, který je mu blízký
- je schopen formulovat a obhájit své názory na výtvarné dílo
- volí si sám výtvarné prostředky vhodné k nejzdařilejšímu vyjádření jeho myšlenek
- ovládá technologický postup dané techniky
- uvědomuje si svůj vývoj a své pokroky
- uvědomuje si chyby ve výtvarných postupech, ze kterých se dokáže poučit a snaží se jich ve své další práci vyvarovat

Výtvarná kultura

I. ročník

Žák:

- prohlubuje své znalosti výtvarného umění z I. stupně, dá do souvislosti všechny předchozí zkušenosti a znalosti výtvarného umění a výtvarného jazyka
- hodnotí vlastními slovy umělecké dílo

II. ročník

Žák:

- orientuje se v dějinách umění, formuluje své postoje k modernímu umění
- z vlastního zájmu navštěvuje výstavy a kulturní památky

III. ročník

Žák:

- doplňuje si své znalosti moderního umění
- vybírá si okruhy umění pro svou inspiraci nebo profesionální přípravu
- vytváří si pou
- ený náhled na výtvarná díla, pojmenovává, porovnává, hodnotí

IV. ročník

Žák:

- vyhledává si náměty a inspiraci z různých oblastí dějin výtvarného umění, vybírá si podněty pro svou samostatnou tvorbu
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, zajímá se o vyjadřovací prostředky sou

- asného výtvarného umění a vnímá je v širších souvislostech
- formuluje a obhájí své názory, diskutuje o nich, ale respektuje různá hlediska vnímání výtvarného umění

6.3 Studijní zaměření – Keramická tvorba

Výuka se soustředí především na prostorovou tvorbu a rozvoj trojrozměrné představivosti a dále na práci s materiálem; učí se především různé prostorové způsoby vyjádření, především modelovací techniky (ubírání materiálu, přidávání materiálu, tvarování materiálu) nejen v keramické hlíně, ale i v analogických materiálech. Předmět **Výtvarná kultura (VK)** je ve stejném rozsahu jako v zaměření výtvarná tvorba. Samostatnou částí je **Keramická tvorba (KT)**, kde se žáci seznamují s vlastnostmi hlíny, učí se odlévání do sádry, kašírování, tvarování z drátu, papíru a jiných materiálů. Obsah vzdělávání je stejný jako u studijního zaměření výtvarná tvorba s větším zaměřením na kresbu a přípravu pro práci s keramickými materiály (přípravné skici a nákresy, návrhy povrchových úprav a glazur apod.). Nezbytnou součástí předmětu je i domácí příprava (vzhledem k časové náročnosti některých činností), která se v rámci výuky konzultuje a dokončuje.

Základní studium

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň		
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.
Keramická tvorba	3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Výtvarná kultura*		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky k učebnímu plánu:

- výuka vyučovacích předmětů probíhá v blocích

Základní studium I. stupeň

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Keramická tvorba (KT)

1. ročník

Žák:

- samostatně si zvolí námět a jednoduše ho slovy popíše
- rozpozná základní výtvarné pomůcky (špachtle, hladítko, štětec)
- ovládá jednoduché zpracování keramické hlíny
- bezpečně používá pomůcky k tvorbě z keramické hlíny
- seznámí se s běžnými keramickými materiály

- vytvoří jednoduchý objekt z keramické hlíny (pomocí špachtle, nože, dřívka a prstů)
- vytvoří jednoduchý keramický prvek podle vlastní představy a nazdobí jej
- umí spojit materiál tak, aby se nerozpadl

2. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý reliéf (ubírání a přidávání materiálu)
- vytvoří jednoduchý tvar modelovaný z ruky (miska, dóza, kachel)
- bezpečně používá pomůcky k tvorbě z keramické hlíny
- znázorní vlastní výtvarnou představu do hlíny
- práce s různými druhy keramických hlín

3. ročník

Žák:

- zhotoví samostatně výtvarný objekt s důrazem na materiál (keramická hlína)
- rozezná rozdílné vlastnosti výtvarných materiálů
- seznámení s technikou glazování a vlastnostmi glazur
- upraví daný objekt do struktury pomocí různých nástrojů či pomůcek
- vytvoří objekt s důrazem na tvar podle předlohy
- dbá na kvalitu práce
- samostatně zvládne vytvořit pláty hlíny
- používá základní druhy dekorování

4. ročník

Žák:

- přenese děj z příběhu do jednoduchého prostorového výtvarného vyjádření (např. skřítek z pohádky)
- rozliší podstatné a nepodstatné v uměleckém projevu
- vymodeluje na základě předlohy daný tvar
- zvládá základy práce na hrnčířském kruhu
- vytvoří jednoduchý složený prostorový objekt dle vlastní fantazie

5. ročník

Žák:

- samostatně zpracuje daný návrh do keramické hlíny (plošně i prostorově)
- vytvoří si vlastní představu o daném tématu a je schopen ji výtvarně vyjádřit
- používá k práci s hlínou různé doplňkové materiály (papír, dřevo, drát, sklo, textil)
- sestaví složitější prostorový objekt z plátů hlíny
- používá formu k práci s hlínou

6. ročník

Žák:

- samostatně řeší jednoduchý projekt, použitý materiál, způsob práce a je obhájí si ho
- vytvoří objekt s důrazem na tvar, čistotu a preciznost práce
- zhotoví základní tvary na hrnčířském kruhu
- vytvoří jednodušší figurální keramiku
- používá různé druhy zdobení pomocí různých materiálů

7. ročník

Žák:

- samostatně zvolí téma, určí pracovní postup, vybere vhodnou technologii, zdůvodní ji a s pomocí učitele dovede práci od návrhu po realizaci
- charakterizuje a obhájí své výtvarné vidění a osobitost svého rukopisu
- samostatně vyhledá informace k danému tématu a umí s nimi pracovat
- vytvoří výtvarné dílo v plošné a prostorové tvorbě dle předlohy
- zrealizuje výtvarné dílo v plošné a prostorové tvorbě dle vlastního návrhu
- realizuje základní prostorovou instalaci
- používá perspektivu a umí ji zachytit v plošné tvorbě
- respektuje názor a práci druhých, umí diskutovat, je schopen sebereflexe

Výtvarná kultura

Výtvarná kultura rozvíjí hluboký vztah k umění, k jeho historickému vývoji v jeho různých podobách, úctu k výtvarnému dílu a řemeslu a vůli porozumět mu. Vnímání sochy, obrazu či jiného uměleckého zážitku žáka nejsilněji ovlivňuje a umožňuje individuální názor v jeho výtvarném vyjadřování. Předmět Výtvarná kultura se v I. stupni vyučuje od 2. ročníku.

2. ročník

Žák:

- popíše výtvarné prvky ve svém okolí a inspiruje se jimi
- spontánně sdělí svůj názor (líbí, nelíbí)

3. ročník

Žák:

- rozeznává a pojmenovává výtvarné prvky ve svém okolí
- vytvoří jednoduchý projekt na dané téma

4. ročník

Žák:

- popíše vlastními slovy základní umělecké slohy
- zhodnotí důležitost prvků výtvarného projevu ve svém okolí

5. ročník

Žák:

- rozezná základní rozdíly v prvcích výtvarného umění
- diskutuje o výtvarných problémech
- rozlišuje a hodnotí výtvarné řešení a projev i v jiných oborech

6. ročník

Žák:

- rozliší hlavní rysy v historii i současnosti výtvarného umění
- rozliší a hodnotí výtvarné řešení a projev i v jiných oborech a hledá souvislosti mezi nimi
- vybere a posoudí jednoduchou uměleckou prezentaci (výstava)

7. ročník

Žák:

dotváří si kladný vztah k výtvarnému umění, úctu k výsledkům lidské tvorby i přírodních výtvorů

respektuje odlišné výtvarné názory a diskutuje o nich

popíše hlavní rysy v historii i současnosti výtvarného umění

samostatně ohodnotí výtvarné řešení tématu i umělecký projev v jiných oborech

Základní studium II. stupeň

Keramická tvorba

1. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří prostorový objekt podle předlohy
- samostatně navrhne téma výtvarného projektu, je schopen diskuse o daném tématu
- samostatně vytvoří prostorový objekt podle vlastního návrhu a umí si obhájit použité postupy a materiály
- respektuje principy perspektivy a přenesse je do výtvarné tvorby

2. ročník

Žák:

- vytvoří vlastní jednodušší portfolio
- respektuje jiné způsoby řešení výtvarného problému, je schopen diskuse o daném tématu
- samostatně nakreslí studii podle předlohy a přepracuje do prostorového objektu
- provede vlastní jednoduchou prezentaci

3. ročník

Žák:

- rozliší kvalitu výtvarného projevu
- samostatně vyhledává inspirace ke své tvorbě
- zachytí a ztvární podstatu děje výtvarným projevem
- své postupy si zdůvodní

4. ročník

Žák:

- orientuje se ve výtvarné tvorbě
- respektuje dialog a názory ostatních, je schopen sebereflexe
- vytvoří vlastní portfolio a navrhne svoji možnou prezentaci
- samostatně připraví a realizuje vlastní projekt
- vědomě rozlišuje výtvarné techniky a umí je použít
- samostatně si volí postup a způsob výtvarného vyjádření
- vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

1. ročník

Žák:

- vytvoří vlastní portfolio a učí se ho prezentovat
- reflektuje na výtvarný projev ostatních
- popíše základní historické slohy a uvede k nim příklady z různých forem výtvarného projevu

2. ročník

Žák:

- samostatně zpracuje téma z dějin výtvarné kultury
- samostatně vybere k návštěvě jednu z předem daných uměleckých prezentací
- po této návštěvě vede dialog

3. ročník

Žák:

- ovládá obecně užívanou odbornou terminologii ve výtvarném umění
- vytvoří samostatně vlastní portfolio a prezentuje jej
- samostatně zpracuje zadané z dějin výtvarného umění

- vypracuje stručnou recenzi na navštívenou výtvarnou výstavu

4. ročník

Žák:

- zhodnotí výtvarný projev svůj i ostatních
- analyzuje souvislosti mezi historickým a současným výtvarným uměním
- respektuje a má úctu k výsledkům lidské tvorby

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční obor rozvíjí přirozené pohybové a taneční nadání žáků, využívá a usměrňuje jejich touhu po tanečním pohybu a po jeho prezentaci před publikem. Taneční vzdělávání směřuje ke zvládnutí technického a výrazového provedení pohybu v individuální nebo společné choreografii, a to s ohledem na individuální možnosti žáků. Žáci objevují a osvojují si techniku a prvky různých tanečních stylů, čímž získávají všeobecný přehled o vývoji tance a taneční kultuře. Zvláště ve vyšších ročnících je pak jejich zájem o určitý taneční styl určující pro zaměření dané skupiny žáků (např. na výrazový tanec, společenský tanec, streetdance).

Výuka v tanečním oboru si klade za cíl podporovat zdravý vývoj motoriky jedince, optimální držení těla a především vede k tvořivé taneční aktivitě, citění hudby, rozvíjí představitost a souhru v kolektivu.

7.1 Přípravné studium

Přípravné studium I. stupeň

Předmět *Přípravná taneční výchova* obsahuje elementární rytmickou a pohybovou výchovu. Navštěvují ho děti předškolního věku (5 – 6 let), studium může být až dvouleté.

U nejmenších dětí rozvíjíme přirozenost dětského pohybu formou tanečních her, písniček a říkadel. Výuka v přípravném studiu vede děti k citění rytmu a správnému držení těla.

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1,5

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

Přípravná taneční výchova	1,5
---------------------------	-----

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná taneční výchova 1

Žák:

- pohybuje se samostatně v prostoru, umí určit jeho střed
- toleruje při práci ostatní děti
- vytvoří malou pohybovou kreaci (napodobí motýly, vítr, déšť, atd.)

- vytleská jednoduchý rytmus

Přípravná taneční výchova 2

Žák:

- zná jednoduché taneční polohy a umí je předvést
- umí se pohybovat z místa (chůze a běh samostatně v prostoru, chůze ve dvojici, chůze v zástupu)
- na pokyn pedagoga reaguje srovnáním těla v klidové pozici do správného držení
- za pomoci zadaných instrukcí zvládá jednoduché taneční improvizace na dětské hudební motivy (pohádkové motivy, představy z přírody)

Přípravné studium II. stupeň

Učební plán

Předmět	hodinová dotace
Taneční a pohybová průprava	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

Taneční a pohybová průprava

Žák:

- dodržuje pravidla bezpečnosti i slušného chování
- opakuje po učiteli protahovací, posilovací, koordinační a rovnovážná cvičení
- orientuje se v jednoduchých prostorových útvarech a kooperuje s dalšími při jejich realizaci
- improvizuje dle hudby, námětu a dle emocionálního rozpoložení
- zapamatuje si jednoduchou pohybovou variaci na hudbu
- užívá základních hudebních a tanečních pojmů
- aktivně se zapojuje ve společné choreografii
- hodnotí svůj pohybový projev

7.2 Studijní zaměření – Taneční tvorba

Základní studium

Vyučovací předměty: *Taneční a pohybová průprava; Taneční tvorba*

Předmět *Taneční a pohybová průprava* zahrnuje základní techniky a prvky lidového tance, současného tance a částečně i prvky klasického tance. Prostřednictvím **lidového tance** se žák učí cítit a dodržovat rytmus, tempo a dynamiku hudby; rozvíjí smysl pro taneční formu a pohybovou souhru. Ze **současného tance** přebírá zejména

zaměřením na taneční improvizaci, kterou se prohlubuje hudební a prostorové cítění žáků a podporují se jejich osobitě tvořivé schopnosti. Učí žáky uvědoměle řídit pohyb z těžiště a orientovat se ve svém těle. Základy **klasického tance** pomáhají žákům získat optimální držení těla, smysl pro rovnováhu, pružnost pohybů, zlepšit koordinaci pohybů a pohybový rozsah.

Předmět *Taneční tvorba* je zaměřen na vytváření tanečních etud, sestav a choreografií pro celou skupinu žáků, ale i pro menší skupiny nebo jednotlivce. Nedílnou součástí tvorby je její recepce a reflexe. Charakter taneční tvorby dané skupiny je dán jejím zaměřením podle pohybových možností žáků a jejich zájmu o určitý taneční styl.

Základní studium I. stupně

Učební plán:

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční a pohybová příprava	2	2	2	2	2	2	2
Taneční tvorba				1	1	2	2
Celkem	2	2	2	3	3	4	4

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Taneční a pohybová příprava

1. ročník

Žák:

- na pokyn pedagoga reaguje srovnáním těla do optimálního držení v průběhu pohybu
- reaguje pohybem na dynamické změny v hudbě (pomalu, rychle, vesele, smutně, vysoko, nízko, silně, slabě)
- svůj taneční projev vědomě přizpůsobuje instrukcím pedagoga
- zvládá jednoduché taneční improvizace na dětské hudební motivy
- ovládá taneční chůzi a běh, cval stranou a poskočný krok
- podle pokynů pedagoga se přemisťuje do formací (kruh, řada, zástup, diagonála)
- ve skupině dokáže prezentovat jednoduchou taneční sestavu na lidovou nebo umělou píseň
- dokáže rozeznat optimální držení těla u spolužáka
- rozezná svalové napětí a uvolnění
- pojmenuje části svého těla

2. ročník

Žák:

- dokáže vědomě zaujmout pozici optimálního držení těla jako výchozí pozici pro následný pohyb
- pohyby koordinuje s hudebním doprovodem, případně se zpěvem
- jednoduchými pohyby (tleskat, dupat, krokovat) opakuje předložené rytmické vzorce
- na hudební motiv si vytváří vlastní představu, která ho motivuje k taneční improvizaci
- ovládá hladký polkový a valčíkový krok
- podle pokynů pedagoga se ve dvojici či trojici přemísťuje do základních formací
- dokáže prezentovat krátkou taneční skladbu na veřejném vystoupení
- uvědomuje si nezbytnost průpravné části výuky

3. ročník

Žák:

- zaujímá a zachovává optimální držení těla v pohybu
- základní kroky lidových tanců provádí v prostorových variacích
- při tanci pracuje s rekvizitou
- v improvizaci využívá nabyté taneční vědomosti a používá známé prvky
- improvizuje na hudební motiv nebo na mluvené slovo
- uvědomuje si osu svého těla a provádí jednoduché točky kolem své osy
- cítí začátek a konec hudební fráze
- uvědomuje si části hodiny a jejich nezbytnost (rušná část, průpravná část, hlavní část, improvizace, závěrečná část) a ekonomicky využívá potenciál svého těla

4. ročník

Žák:

- prvky a variace přizpůsobuje charakteru hudebního doprovodu
- zná technické zásady práce hlavy při obrazech
- umí zopakovat po učiteli jednoduché pohybové vazby v přízemních polohách se změnou těžiště těla (lehy, sedy, rolování páteře, zapojení horních končetin)
- vědomě rozlišuje pohybový materiál lidových tanců a současného tance a užívá je v samostatném tanečním projevu
- improvizuje na dané téma samostatně i ve dvojici
- při improvizaci se nechává vést vlastní představou

5. ročník

Žák:

- v probíraném pohybovém materiálu automaticky rozeznává principy pohybu

- optimální držení těla zaujímá automaticky
- k charakteru hudby přiřazuje adekvátní pohyby
- zvládá střídání různých temp v hudbě, vytleskávání různých dob a zadané tempo chůze
- v rotacích se soustředí na osu těla a na práci hlavy
- dosud osvojenou paletu pohybů doplňuje prací s rekvizitou
- vědomě zabarvuje pohyb emocemi, náladami, představami
- samostatně improvizuje na hudební i nehudební motiv

6. ročník

Žák:

- interpretuje dynamické vlny a melodické fráze korespondující s hudebním doprovodem
- pracuje s osvojeným pohybovým materiálem, vhodně propojuje jednotlivé prvky a rozvádí je dál
- zadaný pohyb rozvádí do pohybové sekvence (respektuje tok pohybu)
- technické taneční prvky naplňuje osobitým výrazem
- při improvizaci ve dvojici nebo ve skupině reaguje na pohyb těla a kontakt partnera

7. ročník

Žák:

- principy pohybu vědomě aplikuje při interpretační praxi
- vnímá pohyb svého těla v horizontálním a vertikálním prostoru
- z předloženého pohybu vyčte rytmický vzorec a dovede jej vyjádřit (např. vytleskat)
- cítí fráze – melodické oblouky a dynamické vlny
- prezentuje své nápady v improvizaci

Taneční tvorba

4. ročník

Žák:

- vyjadřuje svůj zájem o určitý taneční styl
- při tanci využívá mimiku a výraz pohybu adekvátní k hudebnímu doprovodu a žánru
- přizpůsobuje svůj taneční projev skupině spolužáků
- uvědomuje si své slabé a silné stránky

5. ročník

Žák:

- koordinuje své pohyby podle vytvořené choreografie, dodržuje přesný rytmus a dynamiku pohybu

- zná svou roli ve společné choreografii a dokáže posoudit kvalitu svého výkonu
- objektivně hodnotí vlastní pohybový projev

6. ročník

Žák:

- zná a užívá základní taneční terminologii
- hodnotí pohybový projev vlastní i spolužáků ve společné choreografii
- prezentuje se na veřejných tanečních vystoupeních

7. ročník

Žák:

- chápe svůj osobní vklad do společné choreografie a nese odpovědnost za společné dílo
- objektivně hodnotí sdělnost, technické provedení a prostorové řešení společné choreografie, podílí se aktivně na jejím vytváření
- zná fyziologii těla na elementární úrovni, uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je při nácvičce i při vystoupeních

Základní studium II. stupně

Učební plán:

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Taneční a pohybová průprava	1	1	1	1
Taneční tvorba	2	2	2	2
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Taneční a pohybová průprava

I. ročník

Žák:

- prohlubuje získané dovednosti a znalosti z I. stupně studia
- zná základní termíny z probraných tanečních technik
- pracuje na zvětšení svého pohybového rozsahu, posiluje svalstvo těla dle zadání
- dokáže popsat optimální držení těla anatomicky relevantním způsobem
- používá vědomě správné držení těla v pohybu
- rozpozná nevhodné držení těla u sebe i u druhých

II. ročník

Žák:

- kreativně pracuje s napětím a uvolněním těla
- orientuje se ve změnách taktu
- uvědomuje si své vlastní specifické fyzické dispozice
- uvědomuje si své těžiště a osu těla v různých pohybech
- cvičí si pohybovou paměť na předložených vazbách

III. ročník

Žák:

- uvědoměle provádí pohyby dle časového i prostorového určení
- samostatně pracuje na zdokonalení koordinace svých pohybů a jejich synchronizaci se skupinou dle rytmu a dynamiky hudby
- uvědomuje si potřebu udržovat se v dobré fyzické kondici a pracuje v tomto ohledu na sobě i mimo taneční výuku

IV. ročník

Žák:

- vyčte z pohybu rytmický vzorec a naopak – k předloženému rytmickému vzorci doplní pohyb
- zná a aktivně užívá termíny z probraných tanečních technik, a to jak v ústní tak i v psané formě
- rozpozná a verbálně definuje nedostatky v držení těla (svého i druhých)
- plně využívá svůj pohybový rozsah a fyzické možnosti svého těla

Taneční tvorba

I. ročník

Žák:

- interpretuje zadaný pohybový úkol
- v předložené choreografii je žák schopen rozlišit charakteristické rysy choreografie a vyjádřit k choreografii svůj osobní názor
- aktivně se zapojuje při tvorbě – přináší vlastní nápady a názory

II. ročník

Žák:

- je schopen samostatně pohybově ztvárnit zadané téma za využití pohybového materiálu, který odpovídá jeho fyzickým dispozicím a osobnostní a technické vyspělosti
- improvizuje na delší témata, náměty, hudbu
- sbírá vlastní divácké zážitky z tanečních představení

III. ročník

Žák

- je schopen na zadanou hudbu sestavit a zapamatovat si přiměřenou pohybovou variaci (včetně případných rekvizit)
- improvizuje s partnerem a hledá pohybové motivy, které umí opakovat
- prohloubil znalosti z historie a vývoje tance, dovede nabyté vědomosti využít ve vlastní taneční tvorbě a na jejich základě pojmenuje vlastní taneční profilaci
- respektuje odlišné taneční zaměření a využívá prvků jiných tanečních stylů k tanečnímu experimentování

IV. ročník

Žák:

- prostřednictvím verbálního nebo neverbálního projevu vysvětlí pohybovou sekvenci malé skupině spolužáků, tak aby ji mohli reprodukovat
- dokáže vědomě navázat kontakt s publikem skrze pohyb a výraz
- dokáže před malou skupinou diváků volně improvizovat na zadané téma
- se sebeuvědoměním prezentuje sebe sama (sólově i v rámci skupiny) před větším publikem
- tvůrčím způsobem se zapojuje do vytváření choreografií a spolupracuje na jejich scénickém řešení

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor rozvíjí celkovou osobnost pomocí tvořivých aktivit a prostřednictvím dramatických činností (pohybových, mluvních, hereckých a činností slovesných, jako je např. tvořivé psaní). Rozvíjí umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu.

Vzděláním v literárně-dramatickém oboru žáci získávají prospěšné předpoklady pro úspěšné uplatnění v běžném životě a v budoucích reprezentativních profesích. Žáci ukončují I. a II. stupeň studia literárně-dramatického oboru absolventským veřejným vystoupením.

8.1 Přípravné studium

Přípravné studium I. stupně

V přípravném studiu I. stupně jsou žáci zařazováni do skupin podle věku, ve kterém v LDO začínají, a podle svých schopností a dovedností. S ohledem na to je rovněž volena délka studia (jednoleté nebo dvouleté) a týdenní hodinová dotace.

Učební plán

Předmět	Týdenní hodinová dotace
Přípravná dramatická výchova 1	1,5
Přípravná dramatická výchova 2	2

Učební osnova vyučovacího předmětu:

Přípravná dramatická výchova

Žák:

- účastní se aktivně a soustředěně společné dramatické hry
- orientuje se v prostoru, respektuje ostatní členy kolektivu při volném pohybu v prostoru
- rozpozná prostor jeviště a hlediště
- vytleská nebo na Orffovy nástroje zahraje jednoduchý rytmus
- reprodukuje jednoduchá dětská říkadla a básně

Přípravné studium II. stupně

Učební plán

Předmět	Týdenní hodinová dotace
Dramatická průprava	2

Učební osnova vyučovacího předmětu:

Dramatická průprava

Žák:

- účastní se aktivně společné hry a reaguje na partnery
- ztvární v etudách jednoduchý dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná
- vytvoří krátké pointované sdělení (mluvené i psané)
- vyjádří jednoduchý podtext (vnitřní smysl) jednání
- vyjádří ve cvičeních a etudách vztah k předmětu nebo loutce
- zvládá rytmický mluvní projev ve spojení s hrou na tělo a hrou na Orffovy nástroje
- uplatňuje vědomě v mluvním projevu správné technické dovednosti (aktivní uvolněné držení těla, dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci mluvidel a podbřišku)
- rozezná základní výrazové prvky přednesu jako prostředky pro sdělování (významový přízvuk, pauzu, intonaci, tempo a dynamiku) a uvědomuje si je při práci s textem
- přednese přirozeně a kultivovaně osobně vybraný text drobného rozsahu
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení, uvědomuje si zásady společenské etikety v divadle

8.2 Studijní zaměření – Literárně-dramatická tvorba

Základní studium

Základní studium I. stupně

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Dramatická průprava	2	2					
Dramatika a slovesnost			2	2	2	2	2
Přednes a dramatický projev			1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Dramatická příprava

1. ročník

Žák

- reaguje na charakter hudby mimickým pohybem
- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku – zvukem, pohybem, slovem
- respektuje v jednoduché dramatické hře své partnery a reaguje na ně
- zvládá jednoduchou partnerskou hru se zástupným textem nebo zástupnou rekvizitou
- uvědomuje si zásady správného držení těla a jeho důležitost pro hlasový projev

2. ročník

Žák

- zvládá jednoduchou etudu a umí zachovat její formu i při výměně rolí
- umí přizpůsobit dramatické jednání zadané situaci
- ovládá ve cvičeních a etudách hru s předmětem
- uplatňuje zvládnuté pohybové dovednosti v jednoduché dramatické akci
- umí se samostatně slovně vyjádřit
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu jedno divadelní představení pro děti a stručně převypráví jeho obsah
- uvědomuje si zásady slušného chování v divadle

Dramatika a slovesnost

3. ročník

Žák

- ztvární etudu s jednoduchým dramatickým dějem, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná
- aplikuje zástupnou rekvizitu
- vyjádří ve hře jednoduchou charakterizaci
- v etudě uplatní základní principy ožívování jednoduché improvizované loutky
- zvládá krátké pointované slovní sdělení (mluvené i psané)
- usiluje vědomě o správné držení těla
- uvědomuje si odpovědnost za výsledek skupinové práce
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu jedno divadelní představení pro děti, na základě jeho zhlédnutí vyjádří subjektivní pocity a prožitky

4. ročník

Žák

- podílí se na vytvoření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování vztahů ve skupině
- zvládá v kolektivní improvizaci jednoduchou dramatickou situaci a dokáže ji svým jednáním vyřešit
- popíše základní principy stavby jednoduchého dramatického tvaru
- zvládá dialog s předmětem a umí k němu vyjádřit vztah
- uvědomuje si v mluvních i písemných cvičeních výrazové možnosti jazyka
- koordinuje jednoduchý rytmický pohyb se zvukem
- uvědomuje si plně vztah mezi sebou a divákem nebo posluchačem
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu jedno divadelní představení pro děti, charakterizuje hlavní postavy

5. ročník

Žák

- písemně zpracuje vlastní zážitek
- kultivovaně formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
- empaticky reaguje na podněty druhých
- předvede v dramatické etudě vlastní ztvárnění námětu s využitím základních odborných znalostí a dovedností
- fixuje tvar etudy – pravdivým jednáním zveřejňuje úkol postavy, kontakt s partnerem, vztah k prostředí
- ztvární daný hudební námět formou dramatické pohybové improvizace
- zvládá jednoduchou slovní improvizaci
- zhodnotí kriticky vlastní práci
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně jedno divadelní představení, pojmenuje hlavní rysy žánru

6. ročník

Žák

- přijme kritiku i názory ostatních a zároveň reflektuje práci druhých
- zvládá komplexně pravidla a zásady dramatické hry
- ztvární technicky i výrazově na kultivované a přirozené úrovni svoji roli v rámci dramatického tvaru
- uplatňuje vědomě v dramatických improvizacích své prostorové, rytmické, dynamické i hudební citění
- využívá techniku psaní jednoduchého scénáře
- vyvíjí vlastní iniciativu při hledání námětu a jeho následném ztvárnění
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně jedno divadelní představení, pojmenuje základní konflikt a charakterizuje hlavní i vedlejší postavy

7. ročník

Žák

- improvizuje na zadané téma
- písemně zpracuje samostatně zvolenou formou vlastní tvorbu
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- připraví ve spolupráci s kolektivem absolventské představení
- zvládá vytvořit divadelní tvar na základě různých námětů
- umí vést jednoduchou pohybovou rozcvičku
- zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo
- dokáže přijímat konstruktivní kritiku své práce od druhých
- sám používá konstruktivní kritiku k zhodnocení práce druhých
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně jedno divadelní představení, na základě jeho zhlédnutí subjektivně pojmenuje klady či případné zápory inscenace

Přednes a dramatický projev

3. ročník

Žák

- využívá v jednoduchých artikulačních cvičeních a říkadlech rytmičnosti a melodičnosti řeči
- uvědomuje si základy dechové opory, zvládá prodloužený výdech
- uplatňuje v uvolňovacích cvičeních měkký hlasový začátek
- ovládá správnou výslovnost vokálů

4. ročník

Žák

- uplatňuje správné technické návyky v mluvním projevu (dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci podbřišku, aktivizaci mluvidel – jazyka, spodní čelisti, rtů)
- zvládá vědomě výslovnost souhlásek podle ortoepických pravidel
- používá základní výrazové prvky přednesu (přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, rytmus, dynamiku)
- vyjádří přednesem osobní vztah k literární předloze

5. ročník

Žák

- pracuje vědomě se základními výrazovými prvky uměleckého přednesu
- chápe nadsázku v textu
- chápe možnosti různých výkladů literárního textu, vyjádří jednoduchý podtext

6. ročník

Žák

- rozezná základní literární a dramatické žánry
- vyjádří myšlenku literárního textu a obohatí ji o vlastní interpretační postoj
- zpracuje vlastní námět písemnou formou

7. ročník

Žák

- umí vést jednoduchou mluvní rozcvičku
- využívá vědomě v mluvním projevu dosud nabytých odborných dovedností
- vybírá si samostatně vhodný text a tvořivě, kultivovaně a s osobním zaujetím jej interpretuje
- zvládne práci na dramatickém výstupu (monologu, dialogu)

Základní studium II. stupně

Učební plán

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Práce na dramatickém tvaru	2	2	2	2
Přednes a dramatický projev	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Práce na dramatickém tvaru

I. ročník

Žák:

- chápe stavbu dramatické situace, umí ji naplnit a experimentovat s jejími proměnami
- dovede dramaticky jednat na základě literárních, hudebních, výtvarných či jiných vnějších podnětů
- vyjádří verbálně i nonverbálně vlastní emoční zážitky a smyslové prožitky
- pracuje s napětím, jeho proměnami, se zklidněním a úplným uvolněním (relaxací)
- vyhledá a předloží námět s představou inscenačního uchopení pro další zpracování kolektivem
- vnímá spoluzodpovědnost za výsledek kolektivní práce
- uplatňuje svou fantazii a kreativitu při dramatické práci
- orientuje se v prostoru, dokáže se v něm svobodně pohybovat a respektovat jeho zákonitosti (velikost, členitost, počet partnerů apod.)
- provede samostatně pohybovou rozcvičku či cvičení
- orientuje se v základních divadelních pojmech
- dokáže vyjádřit a obhájit svůj názor

- přijímá kritiku vlastní práce a aktivně zpracovává její podněty
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a diskutuje o nich

II. ročník

Žák:

- vyjádří jednáním v situaci (verbálně i nonverbálně) postoj postavy, vztah k ostatním zúčastněným a prostředí
- rozlišuje jednotlivé složky dramatického díla a jejich možnosti při ovlivnění herecké práce
- umí vést dialog a přizpůsobit jej změněným okolnostem
- dokáže zpracovat, upevnit a fixovat dramatické situace nebo jednání postavy při stavbě inscenace
- podílí se dle svých schopností na vybrané inscenační složce (dramaturgie, scénografie, režie)
- dokáže postihnout tematickou strukturu díla
- přijímá zodpovědnost za tvar inscenace jako výsledek procesu společné práce a tvorby
- pracuje tvořivě s pohybem, zapojuje i složitější pohybové prvky (švih, tah, maximální zpomalení)
- zvládá pohybové vyjádření s použitím rekvizit, předmětů
- pracuje na svém vnitřním sebehmatu a sebecitu pro lepší porozumění pohybu a postoji vlastního těla, jeho výrazu a možnostem, které skýtá
- rozumí principům práce s maskou
- reflektuje a kriticky ohodnotí práci druhých
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a zhodnotí jednotlivé složky zhlédnuté inscenace, její silná a slabá místa, celkové vyznění (záměr a jeho naplněnost, funkčnost jednotlivých složek, způsob užití výrazových prostředků)

III. ročník

Žák:

- chápe podstatu charakteru postavy, zvládá jej udržet v jednání postavy
- pracuje vědomě se stylizací projevu při vyjádření prožitku
- připraví scénář a realizuje ho s ostatními členy kolektivu
- pracuje vědomě s tělem a využívá jeho výrazových možností při komunikaci s partnery, improvizaci, cvičeních
- zvládá složitější koordinační cvičení
- využívá principy pantomimické techniky
- rozumí zákonitostem práce s různými typy masek
- respektuje ostatní členy při vyjadřování jejich nápadů, kritických myšlenek či otázek a přijímá nápady ostatních

- rozlišuje základní dramatické žánry (komedie, tragédie, groteska atd.) a vyjádří jejich podstatné rysy v krátkých cvičeních a improvizacích
- dovede postihnout dobový styl a chování
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení, která zhodnotí po stránce herecké, tematické, i z hlediska použitých výrazových prostředků a míry stylizace
- má základní přehled o dějinách divadla
- vyhledává aktivně kontakt s dramatickým uměním a sleduje současnou dramatickou tvorbu

IV. ročník

Žák:

- experimentuje vědomě s rolemi, s postavami a motivací k jejich jednání
- reaguje přesně na herecké partnery, jejich naladění, napětí a výraz
- využívá vhodné výrazové prostředky (pohyb, rekvizitu, loutku, hudební složku aj.) při interpretaci vybraného tématu (námětu, předlohy) a pracuje s nimi v rovině symbolu, metafory a jevištního znaku
- využívá plně imaginaci v rovině předmětu, prostoru i partnera
- nachází různé způsoby uchopení rozličných a složitějších témat a jejich převedení do jevištní podoby
- vytvoří a zrealizuje vlastní scénář (individuálně či v kolektivu) a uplatní přitom principy dramatické tvorby
- realizuje v kolektivní spolupráci (dramaturgické, režijní, výtvarné) pod vedením pedagoga absolventské vystoupení
- zapojuje se aktivně do procesu tvorby v oblasti dramatického umění v regionu (představení, pedagogická činnost, festivaly atd.)
- pracuje vědomě s energií a kinetikou pohybu
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a napíše na ně kritiku, v níž uplatní objektivní kritéria i subjektivní názor
- uplatňuje estetická i etická kritéria při recepci a reflexi dramatického díla
- chápe společenský význam a funkci divadla, důvody vzniku a proměny divadelních forem

Přednes a dramatický projev

I. ročník

Žák:

- rozlišuje literární druhy (epika, lyrika, drama) a orientuje se v základních literárních žánrech
- uplatňuje vědomě v mluvním projevu správné technické dovednosti (aktivní uvolněné držení těla, dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci mluvidel - jazyka, spodní čelisti, rtů, aktivizaci podbřišku)
- ovládá pravidla správné výslovnosti

- uvědomuje si účinek mimoslovních prostředků přednesu a vědomě s nimi pracuje
- chápe kontext
- zvládá rytmizaci mluveného projevu
- umí vytvořit a interpretovat autorský text
- vytváří si zásobu zajímavých textů a inspiračních odkazů, z nichž minimálně s jedním zajímavou formou seznámí ostatní členy kolektivu

2. ročník

Žák:

- umí vystihnout charakteristiku různých typů a žánrů kolektivního dramatického projevu (pásmo, divadlo poezie, dramatizace, divadelní hra, hra se zpěvy, muzikál)
- udržuje samostatně svou technickou úroveň kondičními cvičeními (dechová, artikulační, uvolňovací, pohybová aj.)
- zvládá přednést bez přípravy krátké sdělení
- dokáže vést dialog na zadané téma
- umí pracovat s literárním textem v rovině rozboru a vyjádření osobního vztahu k textu
- zpracuje samostatně literární předlohu s dodržáním výstavbových principů přednesu
- zvládne interpretaci textu složitějších literárních žánrů (fejton, sonet aj.)
- věnuje se četbě a aktivnímu vyhledávání zajímavých předloh ke zpracování pro interpretaci, rozšiřuje si zásobu textů a inspiračních odkazů, z nichž vhodně zvolenou formou seznámí kolektiv minimálně se dvěma (kniha, autor, text apod.)

III. ročník

Žák:

- zvládá interpretaci rozdílných textů (monolog, dialog, historický dobový text aj.) v různých žánrech
- provede samostatně dramatickou úpravu textu pro přednes včetně domácí přípravy pro interpretaci (po stránce technické i obsahové)
- zvládá přirozeně a pravdivě technicky rozdílné úkoly – např. roli konferenciéra, moderátora, reportéra apod.
- pracuje na rozšíření inspirační zásobárny textů a odkazů a zajímavou formou seznámí kolektiv minimálně se třemi (texty, knihy, odkazy)
- diskutuje a polemizuje s ostatními o současné literární tvorbě
- zajímá se o odbornou literaturu a literární novinky

IV. ročník

Žák:

- pracuje aktivně a samostatně s různými předlohami za účelem přípravy textu a jeho interpretace
- rozšiřuje a využívá svou inspirační zásobu textů a odkazů a seznámí kolektiv zajímavou a poutavou formou minimálně se čtyřmi z nich
- diskutuje o přečtené literatuře, předkládá zajímavé podněty k prostudování a objevení (textu, autora, knihy)
- zvládá po prostudování materiálu přednést přednášku na zadané téma
- připraví a realizuje samostatný umělecký projekt - nastuduje a interpretuje osobně zvolený text nebo více textů z oblasti poezie, prózy či dramatické literatury
- umí samostatně zhodnotit vyslechnutý přednes
- orientuje se v základní odborné literatuře a periodikách

Studium pro dospělé

Učební plán

	1./SPD	2. /SPD	3. /SPD	4. /SPD
Práce na dramatickém tvaru	2	2	2	2
Přednes a dramatický projev	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Práce na dramatickém tvaru

1./SPD

Žák:

- chápe stavbu dramatické situace, umí ji naplnit a experimentovat s jejími proměnami
- dovede dramaticky jednat na základě literárních, hudebních, výtvarných či jiných vnějších podnětů
- vyjádří verbálně i nonverbálně vlastní emoční zážitky a smyslové prožitky
- pracuje s napětím, jeho proměnami, se zklidněním a úplným uvolněním (relaxací)
- vyhledá a předloží námět s představou inscenačního uchopení pro další zpracování kolektivem
- vnímá spoluzodpovědnost za výsledek kolektivní práce
- uplatňuje svou fantazii a kreativitu při dramatické práci
- orientuje se v prostoru, dokáže se v něm svobodně pohybovat a respektovat jeho zákonitosti (velikost, členitost, počet partnerů apod.)
- provede samostatně pohybovou rozcvičku či cvičení
- orientuje se v základních divadelních pojmech
- dokáže vyjádřit a obhájit svůj názor
- přijímá kritiku vlastní práce a aktivně zpracovává její podněty

- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a diskutuje o nich

2./SPD

Žák:

- vyjádří jednáním v situaci (verbálně i nonverbálně) postoj postavy, vztah k ostatním zúčastněným a prostředí
- rozlišuje jednotlivé složky dramatického díla a jejich možnosti při ovlivnění herecké práce
- umí vést dialog a přizpůsobit jej změněným okolnostem
- dokáže zpracovat, upevnit a fixovat dramatické situace nebo jednání postavy při stavbě inscenace
- podílí se dle svých schopností na vybrané inscenační složce (dramaturgie, scénografie, režie)
- dokáže postihnout tematickou strukturu díla
- přijímá zodpovědnost za tvar inscenace jako výsledek procesu společné práce a tvorby
- pracuje tvořivě s pohybem, zapojuje i složitější pohybové prvky (švih, tah, maximální zpomalení)
- zvládá pohybové vyjádření s použitím rekvizit, předmětů
- pracuje na svém vnitřním sebehmatu a sebecitu pro lepší porozumění pohybu a postoji vlastního těla, jeho výrazu a možnostem, které skýtá
- rozumí principům práce s maskou
- reflektuje a kriticky ohodnotí práci druhých
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a zhodnotí jednotlivé složky zhlédnuté inscenace, její silná a slabá místa, celkové vyznění (záměr a jeho naplněnost, funkčnost jednotlivých složek, způsob užití výrazových prostředků)

3./SPD

Žák:

- chápe podstatu charakteru postavy, zvládá jej udržet v jednání postavy
- pracuje vědomě se stylizací projevu při vyjádření prožitku
- připraví scénář a realizuje ho s ostatními členy kolektivu
- pracuje vědomě s tělem a využívá jeho výrazových možností při komunikaci s partnery, improvizaci, cvičeních
- zvládá složitější koordinační cvičení
- využívá principy pantomimické techniky
- rozumí zákonitostem práce s různými typy masek
- respektuje ostatní členy při vyjadřování jejich nápadů, kritických myšlenek či otázek a přijímá nápady ostatních
- rozlišuje základní dramatické žánry (komedie, tragédie, groteska atd.) a vyjádří jejich podstatné rysy v krátkých cvičeních a improvizacích
- dovede postihnout dobový styl a chování
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní

představení, která zhodnotí po stránce herecké, tematické, i z hlediska použitých výrazových prostředků a míry stylizace

- má základní přehled o dějinách divadla
- vyhledává aktivně kontakt s dramatickým uměním a sleduje současnou dramatickou tvorbu

4./SPD

Žák:

- experimentuje vědomě s rolemi, s postavami a motivací k jejich jednání
- reaguje přesně na herecké partnery, jejich naladění, napětí a výraz
- využívá vhodné výrazové prostředky (pohyb, rekvizitu, loutku, hudební složku aj.) při interpretaci vybraného tématu (námětu, předlohy) a pracuje s nimi v rovině symbolu, metafory a jevištního znaku
- využívá plně imaginaci v rovině předmětu, prostoru i partnera
- nachází různé způsoby uchopení rozličných a složitějších témat a jejich převedení do jevištní podoby
- vytvoří a zrealizuje vlastní scénář (individuálně či v kolektivu) a uplatní přitom principy dramatické tvorby
- realizuje v kolektivní spolupráci (dramaturgické, režijní, výtvarné) pod vedením pedagoga absolventské vystoupení
- zapojuje se aktivně do procesu tvorby v oblasti dramatického umění v regionu (představení, pedagogická činnost, festivaly atd.)
- pracuje vědomě s energií a kinetikou pohybu
- společně navštíví nebo zhlédne na videozáznamu minimálně dvě divadelní představení a napíše na ně kritiku, v níž uplatní objektivní kritéria i subjektivní názor
- uplatňuje estetická i etická kritéria při recepci a reflexi dramatického díla
- chápe společenský význam a funkci divadla, důvody vzniku a proměny divadelních forem

Přednes a dramatický projev

1./SPD

Žák:

- rozlišuje literární druhy (epika, lyrika, drama) a orientuje se v základních literárních žánrech
- uplatňuje vědomě v mluvním projevu správné technické dovednosti (aktivní uvolněné držení těla, dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci mluvidel - jazyka, spodní čelisti, rtů, aktivizaci podbřišku)
- ovládá pravidla správné výslovnosti
- uvědomuje si účinek mimoslovních prostředků přednesu a vědomě s nimi pracuje
- chápe kontext
- zvládá rytmizaci mluveného projevu
- umí vytvořit a interpretovat autorský text

- vytváří si zásobu zajímavých textů a inspiračních odkazů, z nichž minimálně s jedním zajímavou formou seznámí ostatní členy kolektivu

2./SPD

Žák:

- umí vystihnout charakteristiku různých typů a žánrů kolektivního dramatického projevu (pásmo, divadlo poezie, dramatizace, divadelní hra, hra se zpěvy, muzikál)

- udržuje samostatně svou technickou úroveň kondičními cvičeními (dechová, artikulační, uvolňovací, pohybová aj.)

- zvládá přednést bez přípravy krátké sdělení

- dokáže vést dialog na zadané téma

- umí pracovat s literárním textem v rovině rozboru a vyjádření osobního vztahu k textu

- zpracuje samostatně literární předlohu s dodržáním výstavbových principů přednesu

- zvládne interpretaci textu složitějších literárních žánrů (fejton, sonet aj.)

- věnuje se četbě a aktivnímu vyhledávání zajímavých předloh ke zpracování pro interpretaci, rozšiřuje si zásobu textů a inspiračních odkazů, z nichž vhodně zvolenou formou seznámí kolektiv minimálně se dvěma (kniha, autor, text apod.)

3./SPD

Žák:

- zvládá interpretaci rozdílných textů (monolog, dialog, historický dobový text aj.) v různých žánrech

- provede samostatně dramatickou úpravu textu pro přednes včetně domácí přípravy pro interpretaci (po stránce technické i obsahové)

- zvládá přirozeně a pravdivě technicky rozdílné úkoly – např. roli konferenciéra, moderátora, reportéra apod.

- pracuje na rozšíření inspirační zásobárny textů a odkazů a zajímavou formou seznámí kolektiv minimálně se třemi (texty, knihy, odkazy)

- diskutuje a polemizuje s ostatními o současné literární tvorbě

- zajímá se o odbornou literaturu a literární novinky

4./SPD

Žák:

- pracuje aktivně a samostatně s různými předlohami za účelem přípravy textu a jeho interpretace

- rozšiřuje a využívá svou inspirační zásobu textů a odkazů a seznámí kolektiv zajímavou a poutavou formou minimálně se čtyřmi z nich

- diskutuje o přečtené literatuře, předkládá zajímavé podněty k prostudování a objevení (textu, autora, knihy)

- zvládá po prostudování materiálu přednést přednášku na zadané téma

- připraví a realizuje samostatný umělecký projekt - nastuduje a interpretuje osobně zvolený text nebo více textů z oblasti poezie, prózy či dramatické

literatury

- umí samostatně zhodnotit vyslechnutý přednes
- orientuje se v základní odborné literatuře a periodikách

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním.

Škola vytvoří těmto žákům takové podmínky, aby mohli plnit vzdělávací obsahy obsažené v ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostika probíhá vždy ve spolupráci s rodiči
- i prostřednictvím školských poradenských zařízení
- podmínkou k zařazení do tohoto programu je žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště
- u
- ředitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí
- plán je stanoven tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi žáka
- plán schvaluje ředitel školy
- plán je variabilní a respektuje možné modifikace vývoje obtíží
- na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku na jeho úrovni, za odpovídající kvalitu
- í u
- ředitel
- na vysvědčení je žák klasifikován
- v katalogu o průběhu vzdělávání musí být uvedeno, že žák v daném období pracoval podle individuálního studijního plánu
- ředitel školy vede přesný seznam těchto výjimek s odůvodněním a souhlasem rodičů.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům, kteří prokážou mimořádné nadání a vynikající výsledky vzdělávání, umožní škola studium především podle učebních plánů vypracovaných na základě rámcových učebních plánů s rozšířeným programem vyučovacími hodinami.

Nabízíme však i možnost individualizace vzdělávacího obsahu, rychlejšího postupu i jiných modifikací. U

učitele pak vypracuje individuální celoroční

studijní plán žáka přizpůsobený jeho schopnostem, dovednostem a potřebám, zaznamená ho do třídní knihy a předloží ke schválení řediteli.

Iniciátorem zařazení bývá učitel

na základě zjištění mimořádných schopností receptivních i produkčních.

Vždy je však zařazení podmíněno žádostí rodičů a potvrzením PPP.

Prodloužení této výjimky je možné pouze na základě předložení nové žádosti a potvrzení PPP na další školní rok.

U VO, TO a LDO, kde žáci nevykonávají postupové zkoušky, rozhodne o prodloužení výjimky ředitel na návrh učitele.

Ředitel školy vede přesný seznam žáků s těmito výjimkami s odůvodněním a souhlasem rodičů.

Mimořádně talentované žáky připravujeme na soutěže, vyjednáváme pro ně konzultace na školách vyššího typu, orientujeme je ke studiu na vyšších uměleckých školách.

Pro žáky, kteří se rozhodli studovat na konzervatoři nebo vysoké škole s uměleckým zaměřením, organizujeme mimořádné hodiny přípravy na toto studium (individuální nebo skupinové).

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Základní pravidla pro hodnocení žáků v ZUŠ Planá jsou stanovena platnou legislativou a školním řádem a to konkrétně ve čl. 4.

Cíle hodnocení:

Hodnocení žáků pojmáme jako důležitý výchovný a motivační prvek, který poskytuje zpětnou vazbu a podporuje žáka v průběhu celého studia. Žáky hodnotíme **průběžně, systematicky a v předem stanovených termínech.**

Zásady hodnocení:

- hodnotíme s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáků
- upřednostňujeme individuální a pozitivní přístup
- žáci vždy vědí, za co budou hodnoceni

Formy hodnocení:

Průběžné hodnocení:

Žáci jsou v průběhu školního roku v individuální výuce hodnoceni minimálně jednou za měsíc známkou, která je zaznamenána do třídní knihy a žákovského sešitu. V kolektivní výuce jsou známky zaznamenávány do třídní knihy pro kolektivní výuku

Ve výuce teoretických předmětů jsou známky z testů a cvičení zaznamenávány do třídní knihy pro kolektivní výuku.

Známky zahrnují:

a) v individuální výuce:

- úroveň domácí přípravy
- aktivitu v hodinách a spolupráci s učitelem
- účast a úroveň interpretace na interních a veřejných vystoupeních
- osobní zájem a vklad žáka do výuky

b) v kolektivní výuce:

- úroveň přípravy a práce v hodinách
- účast na veřejných vystoupeních, představeních, výstavách
- spolupráci ve skupině

c) v hudební nauce:

- úroveň přípravy na vyučování
- aktivitu v hodinách

- výsledky písemných prací (testy, cvičení apod.)

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Ta je stanovena na základě:

- úrovně průběžně plněných studijních kritérií, stanovených Školním vzdělávacím programem
- zapojování se do aktivit školy (vystoupení, představení, výstavy, reprezentace školy)
- klasifikace v průběhu školního roku

Kritéria pro postup žáků do vyššího ročníku

- celkové hodnocení na konci 2. pololetí stupněm prospěl/a, nebo prospěl/a s vyznamenáním
- splnění výstupů předepsaných pro každý ročník v ŠVP
- absolvování alespoň jednoho vystoupení, představení, vernisáže v průběhu školního roku,
- vykonání komisionální zkoušky

Kritéria pro absolvování stupňů základního studia

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň základního studia s ročníkovým hodnocením nejhůře klasifikačním stupněm 3 (uspokojivý)
- absolventské vystoupení, představení, výstava, práce, nebo úspěšné vykonání komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky:

Jejich realizace podléhá platné legislativě. Komise (minimálně tříčlenné) jsou složeny z pedagogů jednotlivých oddělení, navrženy vedoucími předmětových komisí a schváleny ředitelem školy. Komisionální zkouška je organizována jedenkrát ročně a to na konci školního roku, jako zkouška postupová. Ve výjimečných a odůvodněných případech – dlouhodobá absence, či trvale nevyhovující výsledky žáka – si může učitel vyžádat konání komisionální zkoušky. Tuto také musí schválit ředitel školy.

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

1) výborný – žák splňuje ročníkové osnovy dané ŠVP, plní zadané úkoly ve výuce i v rámci domácí přípravy. Je aktivní a schopný samostatné práce, účastní se různých vystoupení, představení, výstav a akcí reprezentujících školu. Projevuje zájem o zvolený obor.

2) chvalitebný - žák plní ročníkové osnovy i zadanou práci včetně domácí přípravy s častějšími drobnými nedostatky, spolupracuje s pedagogem na odstraňování problémů, je snaživý.

3) uspokojivý – žák plní ročníkové osnovy i zadanou práci jen částečně, jeho domácí příprava je průměrná. Projevuje nedostatek aktivity, nejeví příliš velký zájem o zvolený obor.

4 neuspokojivý – žák neplní učební osnovy a zadané úkoly, jeho domácí příprava je nedostatečná, má zásadní nedostatky ve vědomostech i dovednostech ve zvoleném oboru.

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Způsob, struktura a frekvence zpracování vlastního hodnocení školy podléhá platné legislativě. Hlavní oblasti hodnocení školy jsou:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům